

Tampereen seudun ammattiopisto Tredun päihdeettömyyssuunnitelma 2024–2027

Sisällys

1. Lähtökohtia
2. Ehkäisevä päihdetyö
 - 2.1. Peliriippuvuus ja muut toiminnalliset riippuvuudet
3. Tupakkatuotteet
 - 3.1. Menettelytavat Tredussa tupakkalain noudattamiseksi
4. Toimintaohje päihdetilanteessa
 - 4.1. Varhaisen puuttumisen malli
 - 4.1.1. Tilanteen selvittäminen/puheeksi ottaminen
 - 4.1.2. Päihdehoidon tarpeen arviointi ja hoitoonohjaus
 - 4.1.3. Jatkoimenpiteet ja seuranta
 - 4.2. Päihtyneenä esiintyminen oppilaitoksessa tai sen järjestämässä tilaisuudessa
 - 4.2.1. Välittömät toimet ja jatkoimenpiteet
 - 4.3. Huumausainetestaus ammatillisessa koulutuksessa
 - 4.3.1. Huumausainetestaukseen velvoittaminen
 - 4.3.2. Seuraamukset positiivisesta huumausainetestituloksesta
 - 4.3.3. Opiskelijan kieltäytyminen huumausainetestistä koskevan todistuksen esittämisestä
 - 4.4. Päihteiden hallussapito ja myynti
5. Liitteet
 - Liite 1 Puheeksi ottaminen
 - Liite 2 Miten tunnistaa päihtymystila
 - Liite 3 Varhaisen puuttumisen toimintamalli ammatillisessa koulutuksessa
 - Liite 4 Tiedonsiirtolomake terveydenhuollolle – opiskelija veloitettu esittämään huumausainetestistä koskeva todistus
 - Liite 5 Päihteiden hallussapito ja myynti ammatillisessa oppilaitoksessa
 - Liite 6 Päihtynyt opiskelija ammatillisessa oppilaitoksessa, oppimisympäristössä tai oppilaitoksen järjestämässä tilaisuudessa
 - Liite 7 Valtioneuvoston asetus ammatillisesta koulutuksesta (673/2017) Ammatilliset tutkinnot ja osaamisalat, joihin sovelletaan opiskeluoikeuden peruuttamista koskevaa ammatillisen koulutuksen lain 81 § säädöstä
 - Liite 8 Opetushallituksen päätös SORA-tutkintoja (ratkaisuja soveltumattomuuteen) ja osaamisaloja opiskelemaan otettavien terveydentilaa koskevista vaatimuksista
 - Liite 9 Suunnitelma kurinpitokeinojen käytöstä ja menettelytavoista Tredussa
 - Liite 10 Yhteystiedot päihdetilanteiden ratkaisemisen tueksi

1. Lähtökohtia

Lainsäädäntö määrittää jokaiselle oikeuden turvalliseen opiskeluympäristöön (Laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017 80 §), jossa ei esiinny päihteiden tarjontaa tai päihteiden vaikutuksen alaisena olevia henkilöitä.

Opiskelijalla on velvollisuus noudattaa oppilaitoksen järjestyssääntöjä ja työturvallisuussäädöksiä: päihtyneenä esiintyminen ja päihteidenkäyttö oppilaitoksessa, oppilaitoksen järjestämissä tilaisuuksissa ja työssäoppimispaikoilla on kielletty (Työturvallisuuslaki 738/2002, Huuhausainelaki 373/2008, Päihdehuoltolaki 41/1986, Alkoholilaki 1102/2017, Tupakkalaki 549/2016).

Päihteellä tarkoitetaan kaikkia päihdyttäviä aineita: alkoholia, lääkkeitä ja huumeita. Ohjeistus koskee lisäksi tupakka- ja nuuskatuotteita.

Toimintaohjeen lähtökohtana on

- opiskelijan kasvun ja kehityksen tukeminen
- yhteisvastuullinen oppilaitosyhteisön hyvinvointi
- päihteettömyys ja ennaltaehkäisevä päihdetyö
- varhainen päihteidenkäytön tunnistaminen ja käyttöön puuttuminen sekä tarvittavien palveluiden piiriin ohjaaminen.

Toimintaohjetta päivitetään säännöllisesti ja ohjeistus koskee Tampereen kaupungin järjestämää ammatillista koulutusta, tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta (TUVA-koulutus) sekä Tredun järjestämää aikuisten perusopetusta. Suoritettaessa TUVA-koulutuksessa ammatillista tutkinnon osaa, tulee opiskelijaan sovellettavaksi huumetestausta sekä SORA-koulutuksia koskevat säädökset.

2. Ehkäisevä päihdetyö

Päihteidenkäytön ennaltaehkäisy kuuluu oppilaitoksen koko henkilöstölle. Toiminta on osa oppilaitoksen toimintaa opetuksessa ja oppimistilanteissa. Oppilaitoksen tehtävänä on myös tiedottaa opiskelijoille sekä huoltajille hyvinvointialueen, kuntien sekä eri toimijatahojen järjestämistä palveluista sekä tarvittaessa ohjata näiden järjestämien palvelujen piiriin.

Ennaltaehkäisevä päihteettömyyteen kannustava työ on myös oppilaitoksen ulkopuolelle ulottuvaa moniammatillista yhteistyötä.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen mukaan oppilaitosten ehkäisevä päihdetyö koostuu mm.

- terveen kasvun ja kehityksen tukemisesta
- terveen ja turvallisen oppimisympäristön edistämisestä: oppilaitokset ovat päihteettömiä ja savuttomia oppimisympäristöjä
- päihdeopetuksesta ja -kasvatuksesta: päihteiden ehkäisyä koskevat oppilaitoksen suunnitelmat, terveystiedon tunnit ja muiden soveltuvien oppiaineiden tunnit, koulutukset henkilökunnalle ja opiskelijoille

- hyvästä yhteistyöstä huoltajien ja kotien kanssa; vanhemmille ja huoltajille tiedotetaan asiasta vanhempainilloissa sekä Wilman kautta tiedotteilla, annetaan tukea huoltajille rajojen asettamisessa ja vanhemmuudessa
- opetuksen tuesta, joka auttaa etenemään opinnoissa, opintojen etenemisen ja poissaolojen seuranta
- opiskelijahuollon moniammatillisesta yhteistyöstä, opiskeluterveydenhuollon tuesta sekä terveystarkastuksista
- varhaisesta puuttumisesta päihteidenkäyttöön ja palveluista tiedottamisesta
- yhteistyöstä päihdepalvelujen kanssa
- yhteistyöstä muiden paikalliseen ehkäisevän päihdetyön verkostoon kuuluvien ammatti- ja kansalaistoimijoiden kanssa
- vapaa-ajan toiminnasta; oppilaitoksen, kuntien sekä eri toimijoiden järjestämää vapaa-ajan toimintaa

Ehkäisevää päihdetyötä on myös

- päihdeongelmaisen kohtaamiseen, hoitoon motivointiin ja hoitoonohjaukseen liittyvän koulutuksen järjestäminen henkilöstölle
- riittävien ja tarvittavien palvelujen saatavuus hoitoon hakeuduttaessa
- ammatillisen koulutuksen tutkintokohtaisten terveydentilavaatimusten huomioon ottaminen
- kouluterveyskyselyn tulosten huomioiminen ja hyödyntäminen

Päihteiden käytön ennaltaehkäisyn suunnitelma päivitetään säännöllisesti osana koulutuksen järjestäjän opiskeluhuoltosuunnitelmaa opiskeluhuoltoryhmässä, ja se käsitellään koulutuksen järjestäjän opiskeluhuoltoryhmässä. Lisäksi toimipisteiden opiskeluhuollon ohjausryhmissä suunnitelma käsitellään lukuvuosittain ja suunnitelma myös jalkautetaan henkilöstön työn tueksi.

2.1. Peliriippuvuus ja muut toiminnalliset riippuvuudet

Toiminnallisia riippuvuuksia kehittyä tyypillisesti liittyen sellaisiin käyttäytymismuotoihin, jotka lyhyellä tähtämellä ovat palkitsevia, kuten pelaamiseen, internetin käyttöön, seksiin tai shoppailuun. Suomessa rahapelaaminen kohtalaisen riskin tai ongelmapelaamisen tasolla on lisääntynyt (Suomalaisten rahapelaaminen- tutkimus). Peliriippuvuus voi kohdentua sekä rahapelaamiseen että videopeleihin. Rahapelaamisessa nopeiden voittojen tai tappioiden muodostuminen altistavat riippuvuuden kehittymiselle, joka johtaa helposti taloudellisiin vaikeuksiin ja samalla tuottavat jatkuvuutta pelikierteelle. Riippuvuustasoinen rahapelaaminen tuottaa taloudellisia, sosiaalisia ja psyykkisiä ongelmia. Videopeli- ja nettiriippuvuudessa haittoja voi ilmetä sosiaalisissa suhteissa tai opiskelussa ajan käytön ja ajatusten keskittyessä pelaamiseen.

Ongelmallinen pelaaminen vaikeuttaa koulunkäyntiä tai työtä. Pelaaminen käy hallitsemattomaksi pelaaminen aiheuttaa toistuvasti ristiriitoja läheisten kanssa, pelaamista on hankala lopettaa tai se vie alkaa viemään kohtuuttomasti aikaa.

Ongelmallisen digipelaamisen tunnuspiirteitä ovat esimerkiksi pelaamisesta johtuvat:

- Vaikeudet suoriutua työstä tai perusteettomat poissaolot
- Vaikeudet edetä opinnoissa tai selviytyä niistä

- Erimielisyydet ja riidat läheisissä ihmissuhteissa
- Unihäiriöt tai vuorokausirytmien häiriintyminen
- Arkivelvollisuuksien laiminlyönti
- Kiinnostuksen menettäminen muihin harrastuksiin ja vapaa-ajanviettopoihin
- Kiinnostuksen menettäminen pelimaailman ulkopuolisiin ihmissuhteisiin ja sosiaalisten tilanteiden välttely
- Välinpitämättömyys omasta hyvinvoinnista (esim. liikunnan puute, ravinnon määrä tai laatu)
- Lisääntynyt ahdistuneisuus, alakuloisuus tai muut negatiiviset tunnekokemukset (digipelirajaton.fi)

Peliongelmaan liittyy

- pelaamisen lopettaminen on vaikeaa, pelaamisen salaaminen muilta ja käytettyjen rahasummien valehtelu
- läheisiltä lainaaminen tai pikavippien ottaminen, jotta olisi rahaa pelata
- pelaamiseen liittyvät riidat, häpeän tai syyllisyyden tunteminen pelaamisesta (Mielenterveystalo)

Apuja peliriippuvuuteen:

[Vertaistukea peliongelmaan | Peluuri](#)

[Restart-ohjelma videopelaajille | Peluuri](#)

[Vertaistukea rahapelaajille ja läheisille | Pelirajaton](#)

3. Tupakkatuotteet

Tupakkatuotteiden käyttö ja alle 18-vuotiaiden osalta myös hallussapito on kiellettyä toisen asteen oppilaitoksissa. Tupakointikielto koskee iästä riippumatta kaikkia opiskelijoita, oppilaitoksen henkilökuntaa ja vierailijoita.

Tupakkatuotteiksi lasketaan myös tupakkajäljitelmät, tupakan vastikkeet, nuuska ja sähkö tupakka. Tupakoida ei saa Tupakkalain (549/2016) 74 §:n perusteella:

- 1) rakennuksen, kulkuneuvon tai muun vastaavan paikan sisätiloissa, jotka ovat yleisön tai työntekijöiden käytettävissä taikka elinkeinotoiminnassa tuotettujen tai julkisten palvelujen tarjoamista varten asiakkaiden käytettävissä;
- 2) ulkotiloissa järjestettävien yleisten tilaisuuksien katoksissa tai katsomoissa taikka muissa tilaisuuden seuraamiseen välittömästi tarkoitetuissa tiloissa, joissa osallistujat oleskelevat paikoillaan;
- 3) päiväkotien taikka esi- tai perusopetusta, ammatillista koulutusta tai lukio-opetusta antavien oppilaitosten ulkotiloissa.

Savutonta tupakkatuotetta ei saa käyttää päiväkotien taikka esi- tai perusopetusta, ammatillista koulutusta tai lukio-opetusta antavien oppilaitosten sisä- tai ulkotiloissa.

Oppilaitoksen henkilökunnalla on velvollisuus valvoa tupakkalain noudattamista oppilaitoksissa ja tiedottaa siitä opiskelijoita.

3.1. Menettelytavat Tredussa tupakkalain noudattamiseksi

Johtaja ammatillinen koulutus /koulutusjohtaja /koulutuspäällikkö tai opettaja voi työpäivän aikana ottaa haltuunsa alle 18-vuotiaalta opiskelijalta tupakkatuotteen, nikotiininesteen tai sitä sisältävän sähkösavukkeen. Haltuun otetut tuotteet on työpäivän jälkeen luovutettava opiskelijan huoltajalle.

Yli 18-vuotiaalla opiskelijalla on oikeus pitää hallussaan tupakkatuotteita ja nikotiininesteitä, mutta ei käyttää niitä oppilaitoksen alueella.

Tredun Järjestyssääntöihin sisältyy toimintaohjeistus tupakkalain noudattamisesta ja valvonnasta. Toistuvasta piittaamattomuudesta tupakkalain noudattamisessa voidaan noudattaa tupakkalain 113 §:ä tupakointirikkomuksesta:

Joka tahallaan yleisen kulkuneuvon, sisätilan tai ulkoalueen haltijan tai hänen edustajansa taikka yleisen tilaisuuden järjestäjän tai siellä järjestyksenvalvojana toimivan taikka valvontaviranomaisen huomautuksesta huolimatta jatkaa tupakointia sisätilassa tai ulkoalueella, jossa tupakointi on 74 § 1 momentin mukaan kielletty, on tuomittava tupakointirikkomuksesta sakkoon. Sakon määrä poliisiviranomainen.

4. Toimintaohje päihdetilanteessa

4.1. Varhaisen puuttumisen malli

4.1.1. Tilanteen selvittäminen/puheeksi ottaminen

Liitteessä 1 annetaan ohjeita päihteidenkäytön puheeksi ottamisesta opiskelijan kanssa. Varhaisen puuttumisen toimintamalli ammatillisessa koulutuksessa on esitetty liitteessä 3.

4.1.2. Päihdehoidon tarpeen arviointi ja hoitoonohjaus

Opiskeluterveydenhuollossa arvioidaan opiskelijan hoidon tarve ja tehdään hoitosuunnitelma. Tarvittaessa opiskelija ohjataan erityispalveluihin. Siinäkin tapauksessa opiskeluterveydenhuolto seuraa opiskelijan opiskelukykyä. Tarvittaessa järjestetään yhteinen tapaaminen, jossa ovat mukana opiskeluterveydenhuollon ja oppilaitoksen edustaja sekä opiskelija.

Oppilaitoksesta voidaan myös olla yhteydessä tai ohjata nuorta ottamaan yhteyttä Pirkanmaan hyvinvointialueen mielenterveys- ja päihdepalveluihin, joiden yhteystiedot löytyvät esimerkiksi tästä linkistä (Liite 10) [Mielenterveys- ja päihdepalvelut - pirha.fi](#)

4.1.3. Jatkotoimenpiteet ja seuranta

Hoitoonohjauksen jälkeen kuraattori ja terveydenhoitaja arvioivat yhteistyössä hoitotahon kanssa opiskelijan opiskelukykyä. Hoitava lääkäri arvioi opiskelijan sairasloman tarpeen. Opiskelija voi sairasloman vuoksi hakemuksesta keskeyttää määräaikaaisesti opiskeluoikeutensa tai hakea keskeytystä oppivelvollisuuden suorittamiseen. Jos opiskelija ei sitoudu hoitoon ja päihdeongelma jatkuu, voidaan lainsäädännössä todetuin edellytyksin koulutuksen järjestäjä taholta käynnistää kurinpitotoimet. Kurinpitotoimina voivat olla kirjallinen varoitus tai määräaikainen erottaminen. Opiskeluoikeus voidaan peruuttaa SORA-tutkinnoissa, mikäli opiskelija ei terveydentilaltaan tai toimintakyvyltään täytä opiskelijaksi ottamisen edellytyksiä, opiskelun esteitä ei voida kohtuullisin toimin poistaa, eikä opiskelijaa voida ohjata suorittamaan muuta tutkintoa tai koulutusta. Opiskelijalle voidaan antaa kirjallinen varoitus, mikäli huumausainetestauksen perusteella todetaan, että opiskelija on käyttänyt huumausaineita muihin kuin lääkinnällisiin tarkoituksiin siten, että hänen toimintakykynsä on heikentynyt.

Koulutuksen järjestäjä voi määrätä SORA-tutkintoa (SORA=ratkaisuja soveltumattomuuteen) opiskelevan opiskelijan terveydenhuollon tarkastukseen, jos hänellä epäillään olevan terveydentilaan tai toimintakykyyn liittyvä seikka, jonka perusteella hänen opiskeluoikeutensa voitaisiin peruuttaa. Terveydenhuollon ammattihenkilöt päättävät tarvittavista tutkimuksista tutkintokohtaisten terveydentilavaatimusten toteutumisen arvioimiseksi. Koulutuksen järjestäjä vastaa tällöin kustannuksista. Lääkäri antaa lausunnon, josta ilmenee, pidetäänkö opiskelijaa sopivana jatkamaan tutkinnon suorittamista.

4.2. Päihtyneenä esiintyminen oppilaitoksessa tai sen järjestämässä tilaisuudessa

Toimintaohjeistus löytyy liitteestä 2 *Miten tunnistaa päihtymystila* sekä liitteestä 6 *Päihtynyt opiskelija ammatillisessa oppilaitoksessa, oppimisympäristössä tai oppilaitoksen järjestämässä tilaisuudessa*.

4.2.1. Välittömät toimet ja jatkotoimenpiteet

Mikäli opiskelijan epäillään olevan alkoholin, huumausaineen tai muun päihteen vaikutuksen alaisena oppilaitoksen sisä- tai ulkotiloissa, oppilaitoksen järjestämässä tilaisuudessa tai opiskelija-asuntolassa, muussa oppimisympäristössä tai työssäoppimispaikalla, päihtymyksen havainnut henkilö pyytää välittömästi tilanteen todentamiseksi toisen työntekijän paikalle.

Näyttöä opiskelijan päihtymyksestä pidetään luotettavana, jos kaksi henkilökunnan edustajaa on todennut päihtymyksen tai toimintakyvyn alentuman. Oppilaitoksessa ei voida käyttää alkometriin puhallutusta päihtymyksen toteamisessa.

Päihtynyt opiskelija poistetaan oppilaitoksesta ja varmistetaan opiskelijan turvallinen kotiin pääsy. Tapahtuma kirjataan Wilmaan Ohjaus ja tuki- välilehden toimenpiteisiin. Alle 18-vuotiaan opiskelijan osalta päihtymyksen havainnut henkilö tai ryhmänohjaaja ilmoittaa huoltajalle tapahtumasta ja pyytää noutamaan nuoren kotiin. Huoltajalle ilmoitetaan myös lastensuojeluilmoituksen tekemisestä.

Jos huoltajaa ei tavoiteta, päihtymyksen ensimmäisenä havainnut henkilö soittaa sosiaalipäivystykseen ja tekee lastensuojeluilmoituksen.

Yli 18-vuotias opiskelija ohjeistetaan poistumaan ja varmistetaan, ettei hän lähde ajamaan moottoriajoneuvolla.

Mikäli opiskelija käyttäytyy uhkaavasti tai mikäli hän on niin vahvasti päihtyneenä, ettei häntä voi päästää lähtemään turvallisesti, otetaan yhteyttä poliisiin.

Koulutuspäällikkö ja oppisopimuskoulutuksessa opiskelevan osalta oppisopimuspäällikkö tarkastavat täyttyvätkö huumausainetestiin ohjaamisen kriteerit (4.3.1.).

Jatkotoimenpiteinä:

- opiskelija ohjataan toimipisteen kuraattorille tai terveydenhoitajalle (selvitys tilanteesta /hoitoonohjaus
- opiskeluoikeus voidaan evätä enintään kolmeksi päiväksi (ks. tarkemmin liite 9)
- käynnistetään varhaisen puuttumisen malli epäiltäessä päihdehäiriötä (liite 3)

4.3. Huumausainetestaus ammatillisessa koulutuksessa

Huumausainetestaukseen liittyvät säännökset koskevat ammatillisen koulutuksen kaikkien alojen opiskelijoita. Koulutuksen järjestäjä tiedottaa opiskelijaksi hakeutuville, millaisissa opintoihin liittyvissä tilanteissa opiskelija voidaan velvoittaa esittämään huumausainetestiä koskeva todistus. Seuraukset positiivisesta huumausainetestistä riippuvat tutkintoalasta. Mikäli opiskelija ei sitoudu hoitoon ja päihdeongelma jatkuu, käynnistetään kurinpitotoimet kurinpito-ohjeen mukaisesti. Kurinpitotoimina voivat olla kirjallinen varoitus tai määräaikainen erottaminen. Niin sanotuilla SORA-aloilla positiivinen huumetestaustulos voi johtaa opiskeluoikeuden pidättämiseen tai peruuttamiseen.

SORA-aloja ovat tutkinnot, jotka liittyvät asiakas- tai potilasturvallisuuteen, liikenteen turvallisuuteen tai alaikäisten turvallisuuteen. Näillä aloilla päihteen ongelmakäyttö ja päihderiippuvuus voivat olla terveydentilaesteitä. Liitteessä 7 on lueteltu SORA-tutkinnot. Opetushallituksen päätös SORA-tutkintoja ja osaamisaloja opiskelemaan otettavien terveydentilaa koskevista vaatimuksista on liitteenä 8.

Hakijoita ja opiskelijoita tiedotetaan tutkintokohtaisista terveydentilavaatimuksista ja muista opintojen edellytyksistä Tredun nettisivuilla ja opiskelijaksi valituille myös Wilman kautta.

OMA-opettaja informoi opintojen aikana huumausainetestauksesta ja niiden seurauksista yhteistyössä muun henkilöstön kanssa. Asiasta tiedotetaan myös Wilmassa.

4.3.1. Huumausainetestaukseen velvoittaminen

Huumausainetestaukseen velvoittaminen koskee kaikkia ammatillisen koulutuksen opiskelijoita. Tredussa huumausainetestaukseen velvoittaminen ei kuitenkaan koske aikuisten perusopetuksen opiskelijoita. TUVA-koulutuksen opiskelijoita velvoittaminen voi koskea tilanteissa, joissa opiskelija

suorittaa ammatillisen tutkinnon osaa ja tällöin voi tulla sovellettavaksi myös SORA-koulutuksia koskevat säädökset.

Ammatillisen koulutuksen järjestäjä (Laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017 84 §) voi velvoittaa opiskelijan esittämään huumausainetestiä koskevan todistuksen,

1. jos on perusteltua aihetta epäillä, että opiskelija on huumausaineiden vaikutuksen alaisena opintoihin kuuluvissa käytännön tehtävissä, työssäoppimisessa tai harjoittelussa TAI että opiskelijalla on riippuvuus huumeista JA
2. Lisäksi edellytetään, että testaaminen on välttämätöntä opiskelijan toimintakyvyn selvittämiseksi JA
3. opiskelija toimii tehtävissä, jotka edellyttävät erityistä tarkkuutta, luotettavuutta, itsenäistä harkintakykyä tai hyvää reagointikykyä JA
4. huumeiden vaikutuksen alaisena toimiminen tai huumeista riippuvaisena toimiminen ko. tehtävässä voi
 - a) vakavasti vaarantaa opiskelijan itsensä tai toisen hengen tai terveyden TAI
 - b) vakavasti vaarantaa liikenteen turvallisuutta TAI
 - c) vakavasti vaarantaa salassapitosäädöksiin suojattujen tietojensuojaa tai eheyttä TAI
 - d) merkittävästi lisätä koulutuksen järjestäjän tai korkeakoulun, harjoittelupaikan tai työssäoppimispaikan tai työnantajan hallussa olevien huumaus- tai lääkeaineiden laittoman kaupan tai leviämisen riskiä.

Jos ko. kriteerit täyttyvät, koulutuspäällikkö tekee asiasta päätöksen. Opiskelijasta täytetään huumausainetestiin velvoittamisesta liitteen 4 mukainen lomake, jossa kuvataan opiskelijan toimintakyvyn lasku ja mahdollinen havaittu päihtymystila (Tiedonsiirtolomake terveydenhuollolle) ja lomake toimitetaan opiskelijan välityksellä opiskeluterveydenhuoltoon. Opiskelija ohjataan opiskeluterveydenhuoltoon terveydenhoitajan vastaanotolle huumetestauslähetettä varten. Opiskeluterveydenhuoltoon soitetään asiasta. (Yhteystiedot löytyvät Pirhan SORA-kirjeestä oppilaitoksille, löytyy Taskusta.)

Oppilaitos varmistaa, että ohjattaessa opiskelija opiskeluterveydenhuoltoon terveydenhoitajan vastaanotolle huumetestauslähetettä varten opiskelijalla on kuvallinen henkilöllisyydestodistus. Henkilöllisyys tunnustetaan voimassa olevasta ajokortista, passista tai virallisesta kuvallisesta henkilökortista. Kuvallisia tunnisteita, joista puuttuu voimassaoloaika (mm. Kela-kortti), ei hyväksytä henkilöllisyyden tunnistamiseen.

Jos kuvallista tunnistetta ei ole mukana tai asiakasta ei voida muulla varmalla keinolla tunnistaa (esim. saattaja) näytettä ei oteta. Tarvittaessa oppilaitoksesta voi lähteä saattaja todentamaan opiskelijan henkilöllisyyden.

Alaikäisten testattavien eli 16-vuotiaiden ja sitä vanhempien testattavien henkilöllisyyttä ei voi todistaa oma huoltaja. Mikäli testattavalla ei ole edellä mainittua kuvallista henkilöllisyydestodistusta, tunnistajana toimii saattaja tutkimuksen pyytävästä yksiköstä. Huoltaja voi tunnistaa alle 16-vuotiaan, ellei tutkimuksen pyytävä yksikkö edellytä tunnistusta edustajansa toimesta.

Oppilaitoksella on velvollisuus ilmoittaa alaikäisen opiskelijan huoltajalle huumausainetestiä koskevan todistuksen vaatimisesta. Opiskelija ei voi kieltää ilmoitusta. Opiskeluterveydenhuollossa tehdään päihtymystilan ja toimintakyvyn arvio. Opiskelijaa informoidaan huumausainetestauksesta ja informoinnin perusteella opiskelija päättää, suostuuko hän huumausainetestaukseen. Opiskeluterveydenhuolto laatii opiskelijalle lähetteen huumausainetestaukseen ja hänet ohjataan näytteenottoon (Fimlab Oy Kuninkaankulma Tampere).

Testitulosten saaminen kestää 14–30 vrk. Todistus huumausainetestin tuloksesta annetaan opiskeluterveydenhuollosta henkilökohtaisesti opiskelijalle, joka toimittaa sen koulutuspäällikölle. Opiskelija ei voi osallistua käytännön työtehtäviin testituloksen odotusaikana.

Riippumatta huumausainetestin tuloksesta opiskelijalle tehdään aina opiskeluterveydenhuollossa erityisen tuen tarpeen arvio ja tarvittaessa hänet ohjataan päihdehoitoon. Tredu vastaa huumausainetestauksesta aiheutuvista kustannuksista.

4.3.2. Seuraamukset positiivisesta huumausainetestituloksesta

Opiskelija ei voi osallistua työsuojelullisista syistä käytännön työtehtäviin positiivisen huumausainetestituloksen jälkeen. Opiskelijan mahdollisuus palata käytännön työtehtäviin arvioidaan yhteistyössä opiskeluterveydenhuollon kanssa. Arvio perustuu hoitoprosessiin. Hoitoprosessin aikana teoriaopiskelu voi jatkua sovitusti myös vaihtoehtoisin keinoin, jos se on mahdollista osaamistavoitteet huomioiden. Tämä on mahdollista vain silloin, jos opiskelija ei ole päihtynyt eikä hänellä ole vieroitusoireita päihteiden käytöstä.

Kun opiskelija on veloitettu huumausainetestiin ja hän antaa positiivisen testituloksen tai ei toimita todistusta, voidaan käynnistää kurinpitotoimet, jotka sisältyvät Ammatillisen koulutuksen lakiin ja on kirjattu Tredun kurinpito-ohjeeseen (kirjallinen varoitus, määräaikainen erottaminen). Kirjallinen varoitus voidaan antaa opiskelijalle myös, mikäli opiskelija on huumausainetestiä koskevan todistuksen perusteella käyttänyt huumausaineita muihin kuin lääkinnällisiin tarkoituksiin siten, että hänen toimintakykynsä on heikentynyt.

Mikäli opiskelija kieltäytyy testauksesta tai jättää menemättä testaukseen, toimitaan kuten positiivisen testituloksen suhteen ja jatkotoimenpiteet riippuvat siitä, onko kyseessä SORA-ala vai ei.

SORA-aloilla positiivinen testitulos johtaa opiskelijan terveyden ja toimintakyvyn tarkempaan seurantaan. Tällöin voi tulla harkittavaksi opiskeluoikeuden peruuttaminen Ammatillisen koulutuksen lainsäädännön perusteella.

4.3.3. Opiskelijan kieltäytyminen huumausainetestiä koskevan todistuksen esittämisestä

Mikäli opiskelija kieltäytyy huumausainetestiä koskevan todistuksen esittämisestä, opiskelijalle voidaan antaa kirjallinen varoitus (ammattillisen koulutuksen lain 85 §).

4.4. Päihteiden hallussapito ja myynti

Liitteessä 5 on toimintaohjeet tilanteisiin, joissa epäillään tai on havaittu joko opiskelijalla olevan hallussaan päihteitä tai epäillään päihteiden myyntiä tai välitystä.

5. Liitteet

Liite 1 Puheeksi ottaminen

Liite 2 Miten tunnistaa päihtymystila

Liite 3 Varhaisen puuttumisen toimintamalli ammatillisessa koulutuksessa

Liite 4 Tiedonsiirtolomake terveydenhuollolle – opiskelija velvoitettu esittämään huumausainetestiä koskeva todistus

Liite 5 Päihteiden hallussapito ja myynti ammatillisessa oppilaitoksessa

Liite 6 Päihtynyt opiskelija ammatillisessa oppilaitoksessa, oppimisympäristössä tai oppilaitoksen järjestämässä tilaisuudessa

Liite 7 Valtioneuvoston asetus ammatillisesta koulutuksesta (673/2017) Ammatilliset tutkinnot ja osaamisalat, joihin sovelletaan opiskeluoikeuden peruuttamista koskevaa ammatillisen koulutuksen lain 81 § säädöstä

Liite 8 Opetushallituksen päätös SORA-tutkintoja (ratkaisuja soveltumattomuuteen) ja osaamisaloja opiskelemaan otettavien terveydentilaa koskevista vaatimuksista

Liite 9 Suunnitelma kurinpitokeinojen käytöstä ja menettelytavoista Tredussa

Liite 10 Yhteystiedot päihdetilanteiden ratkaisemisen tueksi

Liite 1 Puheeksi ottaminen

Henkilökunnalla on velvollisuus puuttua havaitsemaansa päihdeongelmaan tai sen epäilyyn ja ottaa päihteiden käyttö puheeksi opiskelijan kanssa. Päihdeasiat voi ottaa puheeksi myös ilman herännyttä huolta, sillä päihteiden riskikäytön varhainen tunnistaminen on yksi tärkeimmistä keinoista vähentää päihteistä aiheutuvia haittoja.

Puheeksi ottaminen tulee tehdä välittömästi päihteiden käytön epäilyn syntyessä. On suositeltavaa, että asia ottaa puheeksi sen ensimmäisenä havainnut henkilö, esimerkiksi tilanteessa läsnä ollut opettaja. Alaikäisen opiskelijan kohdalla on aina otettava heti myös yhteys huoltajiin.

Vinkkejä puheeksi ottamisen tueksi

Luota intuition. Kun huoli herää, ota asia puheeksi mahdollisimman pian. Huolen voi ottaa puheeksi, vaikka sen aiheuttajasta ei olisi varmaa tietoa.

Valitse sopiva hetki. Huolehdi, että keskustelutilanne on turvallinen, rauhallinen ja yksityisyyttä kunnioittava. Mieti etukäteen keskustelun mahdollinen eteneminen.

Uskalla kysyä suoraan. Kerro selkeästi mistä olet huolissasi esimerkiksi avoimia kysymyksiä käyttämällä (mitä, miten, miksi, kuinka ja kerro). Mieti, miten asian voi ilmaista niin, ettei se tunnu syytökseltä tai moitteelta.

Kuuntele ja anna aikaa vastata. Ole rauhallinen ja kiinnostunut. Älä oletta, vaan tarkenna ja kysy lisää. Anna myönteistä palautetta. Puheeksioton tavoitteena on molemminpuolinen kuulluksi ja ymmärretyksi tulemisen kokemus.

Tarjota tukea, ohjausta ja neuvontaa. Puheeksioton kautta etsitään muutosta tapaan toimia ja sen pyrkimyksenä on motivointi muutokseen sekä herättäminen vastuunottoon. Tarvittaessa opiskelijalle suositellaan suoraa yhteydenottoa esimerkiksi opiskeluterveydenhoitajaan, joka huolehtii jatko-ohjauksesta.

Tarjota toivoa ja seuraa tilannetta. Mikäli keskustelu ei juuri siinä hetkessä etene tai opiskelija ei ole valmis asiasta puhumaan, tarjoa mahdollisuus palata asiaan. Kysy myöhemmin uudestaan.

Liite 2 Miten tunnistaa päihtymystila?

Huoli opiskelijan päihteidenkäytöstä herää usein ulkoisessa olemuksessa tai käytöksessä tapahtuneiden muutosten perusteella. Päihteidenkäyttö voi näkyä myös muutoksina opintoihin sitoutumisessa kuten lisääntyneinä poissaoloina, opintojen viivästymisenä tai muutoksina opiskelijan sosiaalisessa elämässä. Päihteiden käytön aiheuttamia ulkoisia muutoksia voivat olla esimerkiksi itsestään huolehtimisen väheneminen, alkoholin tai kannabiksen haju sekä muutokset silmissä (pupillien muutokset, punoittavat silmät tai tavallisuudesta poikkeava katse), kiihtynyt pulssi, hidastuneet liikkeet, neulanpistojen jäljet kehossa tai sekavuus, tokkuraisuus, levottomuus ja muu aiempaan verrattuna epätavallinen käytös.

Itse tilanteessa tärkeintä on havaita opiskelijan päihtymystila ja puuttua asiaan – alkuvaiheen puuttumisessa ei tarvitse tietää, mitä päihdettä opiskelija on käyttänyt.

Yleisimmät päihteet

Alkoholi on Suomen käytetyin päihde. Huumeista kannabistuotteiden käyttö on yleisintä. Myös muiden aineiden osalta kokeilut ovat yleistyneet, esimerkiksi stimulanttien (ekstaasi, kokaiini, amfetamiini ja sen johdannaiset) käyttö on lisääntynyt. Huumeiden viihdekäytön myötä myös riskikäyttö lisääntyy. Huumeisiin liittyvät asenteet ovat muuttuneet aiempaa sallivammiksi, erityisesti nuorten aikuisten kohdalla. Kannabiksen käyttöä normalisoivaa puhetta esiintyy aiempaa enemmän. Alkoholin rinnalle yleiseksi päihdeeksi ovat vakiintuneet lääkkeet esim. Ksalol. Alfa- PVP:n käyttö on myös yleistynyt syksyn 2023 aikana.

Opioideista buprenorfinia ja muita lääkeopioideja (tramadoli, fentanyyli, oksikodoni) käytetään yleisemmin heroiinin sijasta. Myös uni- ja rauhoittavia lääkkeitä väärinkäytetään päihdyttäviin tarkoituksiin ja päihteiden vaikutusten lieventämiseen tai tehostamiseen. Ilmiönä on noussut myös ADHD lääkkeiden väärinkäyttö ja kauppaaminen päihtymystarkoitukseen. Keskeistä suomalaisessa päihdekulttuurissa on huumausaineiden ja alkoholin sekakäyttö.

Nikotiinituotteista päivittäinen sähkösavukkeiden käyttö on lisääntynyt 2.asteella. Nikotiinipusseja käyttää ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoista 11% ja lukiolaisista n. 2%.

Lähde: THL. Raportti 13. Huumetilanne Suomessa 2020. Sanna Rönkä & Jaana Markkula (toim.). 2020.

THL kouluterveyskysely 2023, Huumeilmiöt Pirkanmaalla 2024 sosiaalinen raportti.

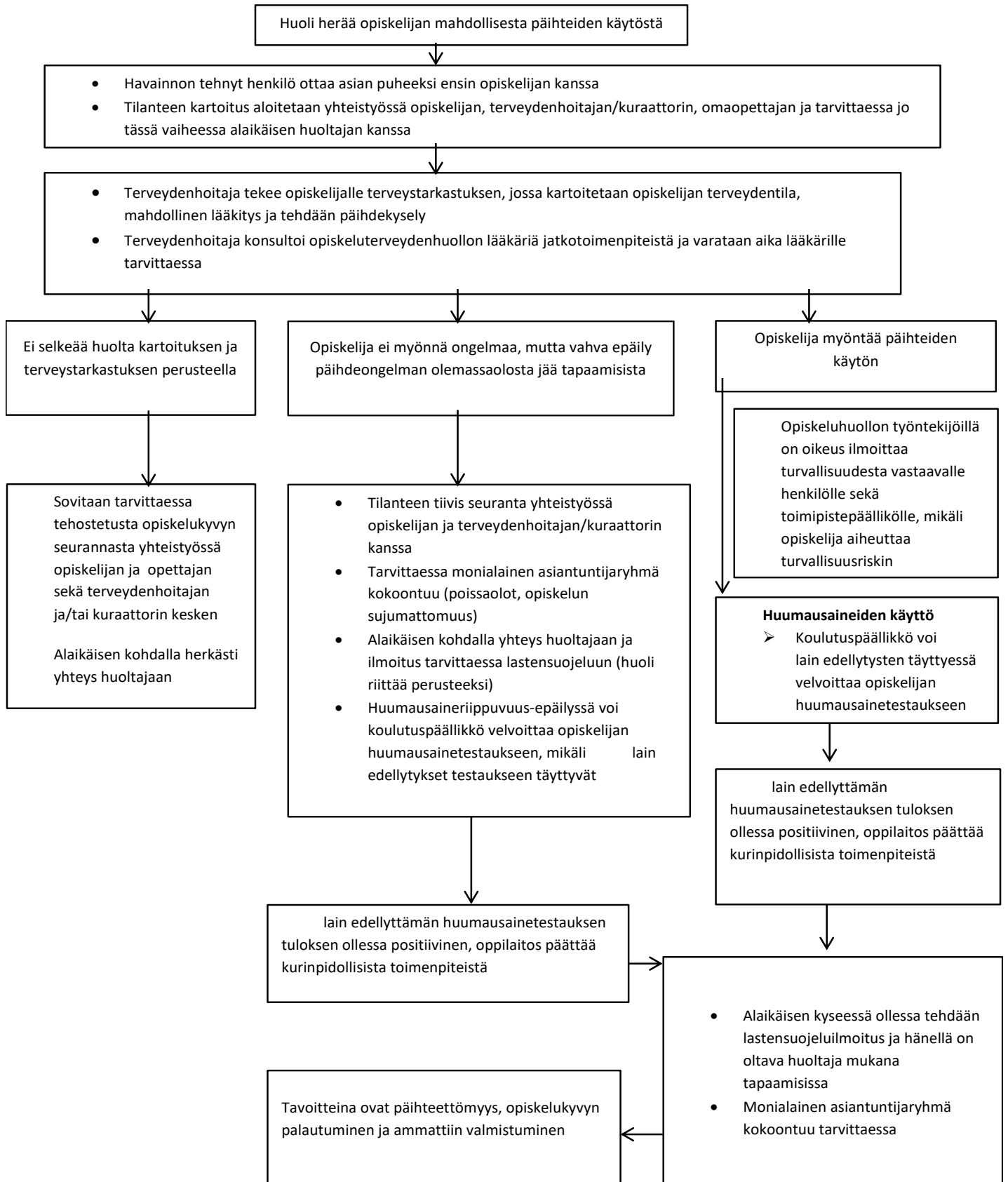
A-klinikkasäätöön ylläpitämältä verkkosivustolta saa kattavaa lisätietoa päihdeistä ja riippuvuuksista

www.paihdelinkki.fi

Liite 3

**VARHAISEN PUUTTUMISEN TOIMINTAMALLI AMMATILISESSA
OPPILAITOKSESSA EPÄILTÄESSÄ PÄIHDEHÄIRIÖTÄ OPISKELIJALLA**

TIEDONSIIRTOLOMAKE TERVEYDENHUOLLOLLE – OPISKELIJA VELVOITETTU ESITTÄMÄÄN HUUMAUSAINETESTIÄ KOSKEVA TODISTUS

Koulutuksen järjestäjä tai korkeakoulu voi velvoittaa opiskelijan esittämään huumausainetestiä koskevan todistuksen perustuen

*lakiin ammatillisesta koulutuksesta (531/2017, 84 §), ammattikorkeakoululakiin (932/2014, 36 §),
yliopistolakiin (558/2009, 43 d §), valtioneuvoston asetus huumausainetestien tekemisestä (218/2005, 4§)*

1. Opiskelijan tiedot (nimi, henkilötunnus): _____

2. Opiskelijalla kuvallinen henkilöllisyystodistus: kyllä ___ ei ___ *

*mikäli opiskelijalla ei ole kuvallista henkilöllisyystodistusta, on opiskelijalla oltava testaustilanteessa mukana koulutuksen järjestäjän, korkeakoulun, työssäoppimispaikan tai harjoittelupaikan edustaja, joka voi luotettavasti todistaa opiskelijan henkilöllisyyden

3. Perustelu vaatimukselle esittää huumausainetestiä koskeva todistus:

___ epäily huumausaineiden vaikutuksen alaisena olemisesta

___ epäily huumeriippuvuudesta

4. Päihtymysepäily (paikka, kellonaika ja pvm):

5. Päihtymystilan arvioijan (koulutuksen järjestäjän, korkeakoulun, työssäoppimispaikan tai harjoittelupaikan edustaja) nimi ja puh:

6. Päihtymystilan arviointi:

Puhe: ☐ selvää ☐ epäselvää	Puhuteltavuus: ☐ kyllä ☐ heikentynyt	Ajan ja paikan taju: ☐ kyllä ☐ heikentynyt
Kävely: ☐ varmaa ☐ epävarmaa	Reaktiokyky: ☐ normaali ☐ hidastunut	Alkoholin haju: ☐ ei ☐ kyllä
Olemus: ☐ rauhallinen - hallittu ☐ unelias	☐ euforinen – menee lujaa ☐ uhitteleva	☐ ahdistunut ☐ itkuinen
Fyysiset oireet: ☐ ei ole ☐ vapina	☐ levottomuus ☐ oksentaminen	☐ hikoilu

7. Kuvaus toimintakyvyn heikentymisestä: _____

8. Opiskelija ohjattu testaukseen seuraavista tehtävistä:

9. Huumausainetestaustodistuksen esittämiseen velvoittaneen koulutuksen järjestäjän tai korkeakoulun edustajan yhteystiedot (nimi, puhelin- numero):

10. Opiskelija ohjattu terveydenhuoltoon huumausainetestausta varten

kellonaika ja pvm: _____

terveydenhuollon yksikön nimi:

mahdollisen saattajan nimi:

Paikka ja aika

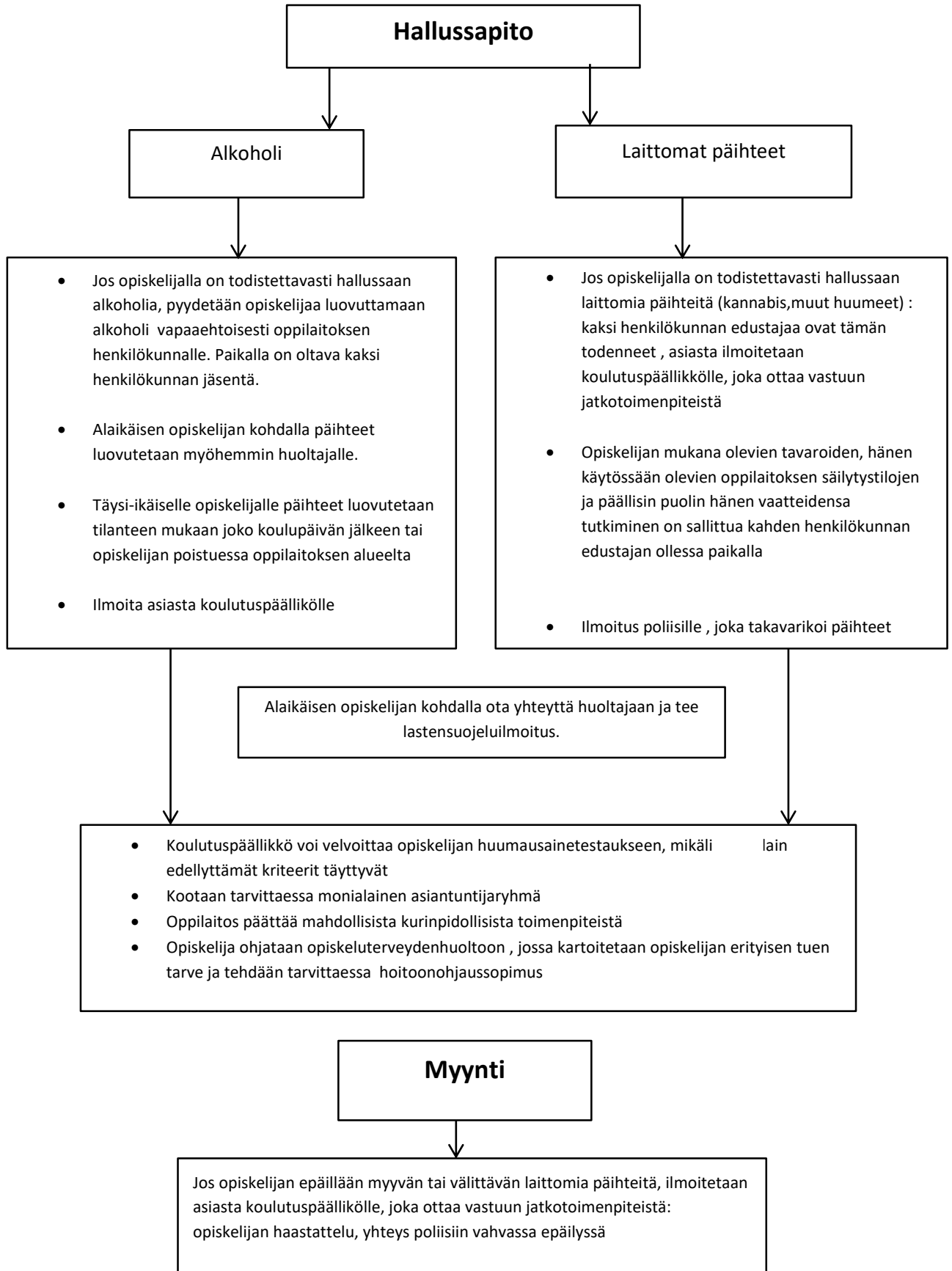
Allekirjoitus

Nimenselvennys
(päähtymystilan arvioinut henkilö)

Tämän asiakirjan alkuperäinen kappale on koulutuksen järjestäjän tai korkeakoulun kappale. Yksi kopio on annettu opiskelijalle ja yksi jää terveydenhuollon yksikköön.

PÄIHTEIDEN HALLUSSAPITO JA MYYNTI

PÄIHTYNYT OPISKELIJA AMMATILISESSA OPPILAITOKSESSA TAI OPPILAITOKSEN JÄRJESTÄMÄSSÄ TILAISUUDESSA

Opiskelijan epäillään olevan päihtynyt oppilaitoksessa tai sen järjestämässä tilaisuudessa (liite)

Päihtymyksen havainnut henkilö hakee tilanteen todentamiseksi toisen työntekijän paikalle. Näytöksi riittää, kun 2 työntekijää toteaa tilan tai toimintakyvyn laskun.

Opiskelija poistetaan tilaisuudesta, mutta häntä ei jätetä yksin. Päihtymyksen havainnut ilmoittaa asiasta koulutuspäällikölle. Opettaja/koulutuspäällikkö kirjaa tapahtuman Wilmaan kurinpito-ohjeen mukaisesti.

Alle 18-vuotias

- Ota yhteys huoltajaan
- Huoltaja hakee opiskelijan kotiin
- Jos huoltajaa ei tavoiteta, ota yhteys sosiaalipäivystykseen
- Tee myöhemmin lastensuojeluilmoitus

Yli 18-vuotias

- Varmista, että opiskelija pääsee turvallisesti kotiin
- Varmista, että opiskelija ei poistuessaan lähde ajamaan moottoriajoneuvolla

- Mikäli opiskelija kieltäytyy poistumasta tai käyttäytyy aggressiivisesti, kutsu paikalle poliisi
- Pyri varmistamaan oma ja muiden turvallisuus
- Jos opiskelijan päihtymystila on voimakas, soita ambulanssi

Koulutuspäällikkö päättää jatkotoimenpiteistä

lain edellytykset huumausainetestaukselle täyttyvät

- Koulutuspäällikkö ottaa yhteyttä Opiskeluterveydenhuollon työryhmään
- Koulutuspäällikkö antaa opiskelijalle tiedonsiirtolomakkeen (liite), jolla hänet velvoitetaan testaukseen. Opiskelija ohjataan opiskeluterveydenhuoltoon (saattaja)
- Opiskeluterveydenhuollossa tehdään kartoitus, huumetestaus ja lausunto
- Opiskelija toimittaa lausunnon koulutuspäällikölle.
- Opiskeluterveydenhuollossa tehdään opiskelijalle erityisen tuen tarpeen kartoitus ja hoitosuunnitelma (alaikäisellä huoltaja mukana)
- Järjestetään tarvittaessa yksilökohtainen monialaisen asiantuntijaryhmän kokous
- Oppilaitos päättää mahdollisista kurinpidollisista toimenpiteistä ja asiasta tehdään kirjaus Wilmaan

lain edellytykset huumausainetestaukselle eivät täyty

- Oppilaitos päättää mahdollisista kurinpidollisista toimenpiteistä, jotka kirjataan Wilmaan
- Ohjataan opiskelija opiskeluterveydenhuoltoon, jossa kartoitetaan tilanne ja tehdään erityisen tuen tarpeen kartoitus ja tarvittaessa hoitosuunnitelma (alaikäisellä oltava huoltaja mukana)
- Järjestetään tarvittaessa yksilökohtainen monialaisen asiantuntijaryhmän kokous

Liite 7 Valtioneuvoston asetus ammatillisesta koulutuksesta (673/2017) Ammatilliset tutkinnot ja osaamisalat, joihin sovelletaan opiskeluoikeuden peruuttamista koskevaa ammatillisen koulutuksen lain 81 § säädöstä

Valtioneuvoston asetus ammatillisesta koulutuksesta 5.10.2017/673

Opiskeluoikeuden peruuttaminen

Opiskeluoikeuden peruuttamista koskevaa ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 81 §:ää sovelletaan seuraaviin ammatillisiin tutkintoihin ja osaamisaloihin: ([16.8.2018/744](#))

Perustutkinnot

- hammastekniikan perustutkinto
- kasvatusta ja ohjausalan perustutkinto
- lentokoneasennuksen perustutkinto
- liikunnanohjauksen perustutkinto
- logistiikan perustutkinnon kuljetuspalvelujen osaamisala ja lentoasemapaalvelujen osaamisala
- lääkealan perustutkinto
- kaivosalan perustutkinnon kaivostyön osaamisala
- merenkulkualan perustutkinto
- metsäalan perustutkinnon metsäkoneenkuljetuksen osaamisala
- rakennusalan perustutkinnon maarakennuskoneenkuljetuksen osaamisala
- sosiaali- ja terveysalan perustutkinto
- turvallisuusalan perustutkinto
- välinehuoltoalan perustutkinto

Ammattitutkinnot

- hieronnan ammattitutkinto
- kasvatusta ja ohjausalan ammattitutkinto
- kehitysvamma-alan ammattitutkinto (siirtymäaika 31.7.2025 asti)
- kuljetusalan ammattitutkinnon palvelukuljetusten osaamisala, tavarakuljetusten osaamisala, metsäteollisuuden kuljetusten osaamisala ja henkilökuljetusten osaamisala
- lentoasemapaalvelujen ammattitutkinto
- lentokonetekniikan ammattitutkinto
- liikunnan ja valmennuksen ammattitutkinto
- maarakennusalan ammattitutkinto
- merenkulkualan ammattitutkinto
- metsäalan ammattitutkinnon metsäkoneenkuljetuksen osaamisala
- mielenterveys- ja päihdetyön ammattitutkinto
- terveysalan ammattitutkinto
- tieto- ja kirjastopaalvelujen ammattitutkinnon kirjastoautopalvelujen osaamisala
- turvallisuusalan ammattitutkinto
- vammaisalan ammattitutkinto
- ympäristöalan ammattitutkinnon jätteiden ja vaarallisten aineiden kuljetuksen osaamisala

Erikoisammattitutkinnot

- hieronnan erikoisammattitutkinto
- immobilisaatiohoidon erikoisammattitutkinto
- kasvatus- ja ohjausalan erikoisammattitutkinto
- kuntoutus-, tuki- ja ohjauspalvelujen erikoisammattitutkinto
- lentokonetekniikan erikoisammattitutkinto
- liikenneopettajan erikoisammattitutkinto
- mielenterveys- ja päihdetyön erikoisammattitutkinto
- puhevammaisten tulkkauksen erikoisammattitutkinto
- turvallisuusvalvojan erikoisammattitutkinto
- valmennuksen erikoisammattitutkinto
- vanhustyön erikoisammattitutkinto

Ammatillisen koulutuksen järjestäjät

Voimassaoloaika: **1.9.2020 alkaen toistaiseksi**Säännökset, joihin toimivalta määräyksen
antamiseen perustuu:**L 531/2017, 40 §**

Kumoo Opetushallituksen määräyksen:

-

Muuttaa Opetushallituksen määräystä:

OPH-5-2018**Tutkintokohtaiset terveydentilavaatimukset ammatillisessa koulutuksessa**

Opetushallitus on päättänyt muuttaa määräystä tutkintokohtaisista terveydentilavaatimuksista ammatillisessa koulutuksessa.

Tutkintokohtaisiin terveydentilavaatimuksiin lisätään *kaivosalan perustutkinto, kaivostyön osaamisala*.

Lisätietoja määräyksestä ja siitä, mistä se on saatavissa, saa Opetushallituksen ammatillisen osaamisen yksiköstä tai ruotsinkielisen koulutuksen yksiköstä.

Pääjohtaja

Olli-Pekka Heinonen

Opetusneuvos

Kaisa Rätty

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Opetushallituksen asianhallintajärjestelmässä.

LIITE

Muutos määräykseen OPH-5-2018

Nykyinen teksti:

Vuosina 2017-2019 uudistetut/uudistettavat tutkintojen perusteet	Siirtymäajalla 31.12.2021 olevat tutkintojen perusteet	Tutkintokohtaiset terveydentila- tai toimintakykyvaatimukset
Logistiikan perustutkinto, kuljetuspalvelujen osaamisala ja lentoasemapaalvelujen osaamisala (OPH-2764-2017)	Logistiikan perustutkinto, kuljetuspalvelujen osaamisala ja lentoasemapaalvelujen osaamisala (61/011/2014)	Opiskelijaksi hakijan terveydentilaan tai toimintakykyyn liittyvä seikka ei saa olla esteenä opiskelijaksi ottamiselle. Opiskelijaksi ei kuitenkaan voida ottaa sitä, joka ei ole terveydentilaltaan tai toimintakyvyltään kykenevä koulutukseen liittyviin käytännön tehtäviin oppilaitoksessa, työpaikalla tai muussa oppimisympäristössä, jos lain ammatillisesta koulutuksesta (531/2017) 81 §:ssä tarkoitettuihin tutkintoihin liittyvät turvallisuusvaatimukset sitä edellyttävät ja jos estettä ei voida kohtuullisin toimin poistaa.
Rakennusalan perustutkinto, maarakennuskoneenkuljetuksen osaamisala (OPH-2789-2017)	Rakennusalan perustutkinto, maarakennuskoneenkuljetuksen osaamisala (76/011/2014)	Ohessa mainittujen perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin valmistavassa koulutuksessa edellytetään henkilöltä käytännön tehtävien aiheuttamaan kuormitukseen nähden riittävää fyysistä ja psyykkistä toimintakykyä.
Metsäalan perustutkinto, metsäkoneenkuljetuksen osaamisala (OPH-2539-2017)	Metsäalan perustutkinto, metsäkoneenkuljetuksen osaamisala (67/011/2014)	Maantieliikenteessä ammattikuljettajalta edellytetään joko ryhmän 2 ajokorttia (kuorma- ja linja-autojen sekä raskaiden ajoneuvoyhdistelmien kuljettajat) tai henkilöauton ammattiajilupaa (taksin-kuljettajat). Näitä haettaessa sovelletaan ajokorttilain ja Liikenteen turvallisuusviraston antamien ajoterveysohjeiden ryhmän 2 terveydentilavaatimuksia. Myös liikenneopettajien edellytetään täyttävän ryhmän 2 ajoterveysvaatimukset.
Kuljetusalan ammattitutkinto, palvelukuljetusten osaamisala, tavarakuljetusten osaamisala, metsäteollisuuden kuljetusten osaamisala ja henkilökuljetusten osaamisala (OPH-2571-2017)	Ajoneuvonosturinkuljettajan ammattitutkinto (7/011/2009) Linja-autonkuljettajan ammattitutkinto (16/011/2008) Puutavaran autokuljetuksen ammattitutkinto (27/011/2008)	Henkilön terveydentilan tai toimintakyvyn osalta tulee arvioida mahdollisten sairauksien aiheuttamat rajoitteet ja sairauksien yksilöllinen hoitotilanne. Opiskelijaksi ottamisen esteenä voi olla toimintakykyä heikentävä sairaus tai vamma, esimerkiksi
Lentoasemapaalvelujen ammattitutkinto (OPH-2729-2017)	Yhdistelmäajoneuvonkuljettajan ammattitutkinto (15/011/2008)	<ul style="list-style-type: none"> • insuliinihoitoinen diabetes • epilepsia tai muut tasapainoelimistön sairaudet ja toimintahäiriöt
Maarakennusalan ammattitutkinto (OPH-1668-2018)	Maarakennusalan ammattitutkinto (55/011/2012)	
Metsäalan ammattitutkinto, metsäkoneenkuljetuksen osaamisala (OPH-2489-2018)	Metsäkoneenkuljettajan ammattitutkinto (43/011/2012)	
Tieto- ja kirjastopalveluiden ammattitutkinto, kirjastoauto-palvelujen osaamisala (OPH-2680-2017)	Ympäristöhuollon ammattitutkinnon jätteiden ja vaarallisten aineiden kuljettamisen osaamisala (22/011/2016 sekä siirtymäajalla 31.7.2019 asti 9/011/2012)	
Ympäristöalan ammattitutkinto, jätteiden ja vaarallisten aineiden kuljetuksen osaamisala (OPH-1159-2018)	Asetuksen 330/2015, 8 §:ää sovelletaan opiskelijoihin, jotka ovat aloittaneet ympäristöhuollon ammattitutkintoon jätteiden ja vaarallisten aineiden kuljettamisen osaamisalalla valmistavat opinnot 1.1.2016 tai sen jälkeen.	
Liikenneopettajan erikoisammattitutkinto (OPH-2690-2017)		

		<ul style="list-style-type: none"> • sellainen näön tai kuulon heikkous, jota ei voida korjata apuvälineillä • sydän- ja verenkiertoelinten sairaus • fyysisen kuormituksen sietoa ja ulkotyössä selviytymistä rajoittava hengityselinten sairaus • tuki- ja liikuntaelimestön sairaus tai vamma • mielenterveyden häiriö • päihteiden ongelmakäyttö tai päihderiippuvuus
--	--	---

Muutettu teksti:

Vuosina 2017-2019 uudistetut/uudistettavat tutkintojen perusteet	Siirtymäajalla 31.12.2021 olevat tutkintojen perusteet	Tutkintokohtaiset terveydentila- tai toimintakykyvaatimukset
Logistiikan perustutkinto, kuljetuspalvelujen osaamisala ja lentoasemapaalvelujen osaamisala (OPH-2764-2017)	Logistiikan perustutkinto, kuljetuspalvelujen osaamisala ja lentoasemapaalvelujen osaamisala (61/011/2014)	Opiskelijaksi hakijan terveydentilaan tai toimintakykyyn liittyvä seikka ei saa olla esteenä opiskelijaksi ottamiselle. Opiskelijaksi ei kuitenkaan voida ottaa sitä, joka ei ole terveydentilaltaan tai toimintakyvyltään kykenevä koulutukseen liittyviin käytännön tehtäviin oppilaitoksessa, työpaikalla tai muussa oppimisympäristössä, jos lain ammatillisesta koulutuksesta (531/2017) 81 §:ssä tarkoitettuihin tutkintoihin liittyvät turvallisuusvaatimukset sitä edellyttävät ja jos estettä ei voida kohtuullisin toimin poistaa.
Rakennusalan perustutkinto, maarakennuskoneenkuljetuksen osaamisala (OPH-2789-2017)	Rakennusalan perustutkinto, maarakennuskoneenkuljetuksen osaamisala (76/011/2014)	Ohessa mainittujen perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin valmistavassa koulutuksessa edellytetään henkilöltä käytännön tehtävien aiheuttamaan kuormitukseen nähden riittävää fyysistä ja psyykkistä toimintakykyä.
Metsäalan perustutkinto, metsäkoneenkuljetuksen osaamisala (OPH-2539-2017)	Metsäalan perustutkinto, metsäkoneenkuljetuksen osaamisala (67/011/2014)	Maantieliikenteessä ammattikuljettajalta edellytetään joko ryhmän 2 ajokorttia (kuorma- ja linja-autojen sekä raskaiden ajoneuvoyhdistelmien kuljettajat) tai henkilöauton ammattiajilupaa (taksikuljettajat). Näitä haettaessa sovelletaan ajokorttilain ja Liikenteen turvallisuusviraston antamien ajoterveysohjeiden ryhmän 2 terveydentilavaatimuksia.
Kaivosalan perustutkinto, kaivostyön osaamisala (OPH-2218-2019)	Ajoneuvonosturinkuljettajan ammattitutkinto (7/011/2009)	
Kuljetusalan ammattitutkinto, palvelukuljetusten osaamisala, tavarakuljetusten osaamisala, metsäteollisuuden kuljetusten osaamisala ja henkilökuljetusten osaamisala (OPH-2571-2017)	Linja-autonkuljettajan ammattitutkinto (16/011/2008)	
Lentoasemapaalvelujen ammattitutkinto (OPH-2729-2017)	Puutavaran autokuljetuksen ammattitutkinto (27/011/2008)	
Maarakennusalan ammattitutkinto (OPH-1668-2018)	Yhdistelmäajoneuvonkuljettajan ammattitutkinto (15/011/2008)	
	Maarakennusalan ammattitutkinto (55/011/2012)	
	Metsäkoneenkuljettajan ammattitutkinto (43/011/2012)	

<p>Metsäalan ammattitutkinto, metsäkoneenkuljetuksen osaamisala (OPH-2489-2018)</p> <p>Tieto- ja kirjastopalveluiden ammattitutkinto, kirjastoauto-palvelujen osaamisala (OPH-2680-2017)</p> <p>Ympäristöalan ammattitutkinto, jätteiden ja vaarallisten aineiden kuljetuksen osaamisala (OPH-1159-2018)</p> <p>Liikenneopettajan erikois-ammattitutkinto (OPH-2690-2017)</p>	<p>Ympäristöhuollon ammattitutkinnon jätteiden ja vaarallisten aineiden kuljettamisen osaamisala (22/011/2016 sekä siirtymäajalla 31.7.2019 asti 9/011/2012)</p> <p>Asetuksen 330/2015, 8 §:ää sovelletaan opiskelijoihin, jotka ovat aloittaneet ympäristöhuollon ammattitutkintoon jätteiden ja vaarallisten aineiden kuljettamisen osaamisalalla valmistavat opinnot 1.1.2016 tai sen jälkeen.</p>	<p>Myös liikenneopettajien edellytetään täyttävän ryhmän 2 ajoterveysvaatimukset.</p> <p>Henkilön terveydentilan tai toimintakyvyn osalta tulee arvioida mahdollisten sairauksien aiheuttamat rajoitteet ja sairauksien yksilöllinen hoitotilanne. Opiskelijaksi ottamisen esteenä voi olla toimintakykyä heikentävä sairaus tai vamma, esimerkiksi</p> <ul style="list-style-type: none"> • insuliinihoitoinen diabetes • epilepsia tai muut tasapainoelimistön sairaudet ja toimintahäiriöt • sellainen näön tai kuulon heikkous, jota ei voida korjata apuvälineillä • sydän- ja verenkiertoelinten sairaus • fyysisen kuormituksen sietoa ja ulkotyössä selviytymistä rajoittava hengityselinten sairaus • tuki- ja liikuntaelimestön sairaus tai vamma • mielenterveyden häiriö • päihteiden ongelmakäyttö tai päihderiippuvuus
---	---	--

Tampereen seudun ammattiopisto Tredu

Suunnitelma kurinpitokeinojen käytöstä ja menettelytavoista

1.10.2024 alkaen

1. Johdanto.....	1
2. Suunnitelman valmistelu yhteistyössä eri tahojen kanssa.....	2
3. Yhteistyö eri viranomaistahojen ja huoltajien kanssa.....	2
4. Henkilökunnan perehdyttäminen ja osaamisen varmistaminen kurinpidollisten toimivaltuuksien käyttämisessä.....	2
5. Suunnitelmasta, järjestyssäännöistä ja laissa säädetyistä kurinpitokeinoista tiedottaminen eri tahoille	3
6. Menettelyt suunnitelman seuraamista sekä toteutumisen ja vaikuttavuuden arviointia varten.....	3
7. Hallinnon yleiset oikeusturvaperiaatteet kurinpitokeinoja käytettäessä.....	3
9. Menettelytavat rike- ja häiriötilanteissa, toteuttamisvastuut, työnjako sekä päätösmenettelyt.....	5

1. Johdanto

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) 80 §:ssä säädetään opiskelijan oikeudesta turvalliseen opiskeluympäristöön. Koulutuksen järjestäjän tulee oppilas- ja opiskelijahuoltolain (1287/2013) mukaan laatia suunnitelma opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä toimeenpanna suunnitelma ja valvoa sen noudattamista ja toteuttamista. Koulutuksen järjestäjän tulee lisäksi laatia suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista. Opetushallitus on antanut määräyksen (26.2.2018 OPH-286-2018) kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista laadittavan suunnitelman sisällöstä ja laadinnasta. Määräys sisältää luettelon suunnitelmaan sisällytettävistä asiakokonaisuuksista.

Suunnitelman tavoitteena on turvata oppilaitoksen työrauha, sisäinen järjestys, opiskelun esteetön sujuminen sekä oppilaitosyhteistyön ja siihen kuuluva asuntolatoiminnan turvallisuus ja viihtyvyys. Suunnitelman tavoitteena on varmistaa koulutuksen järjestäjän toimintaperiaatteiden yhdenmukaisuus ja oikeudenmukaisuus kurinpitokeinojen käyttämisessä sekä sitouttaa eri osapuolet sovittuihin toimintatapoihin. Lisäksi tilanteissa, joissa kyseessä on oppilaitoksessa havaittu turvallisuuspoikkeama, raportoidaan siitä turvallisuuspoikkeama-lomakkeella.

Tampereen seudun ammattiopisto Tredussa noudatetaan ammatillisesta peruskoulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaisia säädöksiä opiskelijan oikeudesta turvalliseen opiskeluympäristöön. Kurinpitokeinoja käytettäessä on noudatettava hallinnon yleisiä oikeusturvaperiaatteita. Koulutuksen järjestäjän on laadittava suunnitelma yhteistyössä opiskelijoiden, opettajien, muun henkilökunnan, huoltajien sekä sosiaali- ja terveyshuollon ja muiden tarvittavien viranomaisten kanssa. Koulutuksen järjestäjän on kuultava henkilökuntaa ja opiskelijakuntaa ennen suunnitelman hyväksymistä tai sen päivittämistä.

Suunnitelmassa on otettu huomioon 1.8.2022 voimaan tulleet ammatillisen koulutuksen lain muutokset. Opiskelijan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyttävä asiallisesti. Opiskelijan on käyttäytyttävä muita kiusaamatta ja syrjimättä sekä toimittava siten, ettei hän vaaranna muiden opiskelijoiden, oppilaitosyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä (94 §). Lisäksi opettaja tai koulutuspäällikkö ilmoittaa tietoonsa tulleesta oppimisympäristössä tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta, syrjinnästä tai väkivallasta niistä epäillyn ja niiden kohteena olevan opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.

2. Suunnitelman valmistelu yhteistyössä eri tahojen kanssa

Kurinpitokeinojen käyttämistä koskevaa ohjeistusta sisältyy Tampereen seudun ammattiopisto Tredun opiskeluhoitosuunnitelmaan ja päihitteettömyyssuunnitelmaan sekä Tampereen seudun ammattiopisto Tredun järjestyssääntöihin ja Tredun Metsätien asuntolan järjestyssääntöihin. Yhdessä nämä muodostavat kokonaisuuden, jonka tavoitteena on turvata opiskelijan oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön.

Koulutuksen järjestäjä on valmistellut aiemmin suunnitelman yhdessä opiskelijoiden, opettajien, muun henkilökunnan, huoltajien sekä sosiaali- ja terveyshuollon ja muiden tarvittavien viranomaisten kanssa. Suunnitelman teknisen päivittämisen valmistelu on toteutettu Tredun asiantuntijoiden valmistelemalla.

Elinvoima- ja osaamislautakunta on kokouksessaan 19.6.2024 § 68 siirtänyt johtajalle, ammatillinen koulutus järjestyssäännöistä ja suunnitelmasta kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista päättämisen.

3. Yhteistyö eri viranomaistahojen ja huoltajien kanssa

Yhteydenpito oppilaitoksen ja huoltajien kesken on monikanavaista kuten kirjalliset tiedotteet, sähköpostit, tekstiviestit ja puhelinkeskustelut. Tärkeä osa yhteistyötä ovat yhteiset tilaisuudet. Opiskelun aikana huoltajille järjestetään muun muassa kotiväeniltoja ja avoimien ovien päiviä. Lisäksi huoltajiin tai muuhun lailliseen edustajaan ollaan yhteydessä tarpeen mukaan erityisesti muutosvaiheissa.

Yhteistyötä tehdään oppilaitoksen ulkopuolisten tahojen kanssa lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Yhteistyökumppaneita ovat mm. hyvinvointialueen sosiaali- ja terveyspalvelut, poliisi, erikoissairaanhoido, Kela ja työllisyyspalvelut.

Yhteistyötä tehdään laajasti ja monialaisesti yhteistoiminta-alueen kuntien nuorisotoimen, etsivän nuorisotyön, seurakuntien sekä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Yhteistyötä eri viranomaistahojen kuten terveydenhuollon, poliisin ja sosiaali- ja kriisipäivystyksen kanssa tehdään myös tapauskohtaisesti.

4. Henkilökunnan perehdyttäminen ja osaamisen varmistaminen kurinpidollisten toimivaltuuksien käyttämisessä

Esihenkilöiden tehtävänä on perehdyttää tiimien vetäjät ja tiimin vetäjä perehdyttää tiimin jäsenet.

Uusien henkilöiden kohdalla perehdyttäminen ja osaamisen varmistaminen ovat tärkeä osa työtehtäviin perehtymistä. Henkilöstön perehdyttämistilaisuuksissa järjestysäännöt ja suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä ovat esillä. Dokumentaatio on osa Tredun perehdyttämismateriaalia.

5. Suunnitelmasta, järjestysäännöistä ja laissa säädetyistä kurinpitokeinoista tiedottaminen eri tahoille

Suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä on käsitelty Tredun johtoryhmässä sekä muissa Tredun johdon määräämässä toimielimissä. Suunnitelma tarkistetaan ja päivitetään säädösmuutosten johdosta sekä arjen toiminnassa esille nousevien tarpeiden niin vaatiessa.

Suunnitelmaa kurinpitokeinojen käyttämisestä viestitään opiskelijoille, huoltajille ja henkilöstölle monin tavoin. Suunnitelma tallennetaan opiskelijahallintojärjestelmä Wilmaan ja Tredun Moodle JokaOpeen. Suunnitelma on nähtävillä myös Tredun kotisivuilla www.tredu.fi. Tredun Taskuun ja opiskelijahallintojärjestelmä Wilmaan tehdään uutinen tarpeen mukaan. Tarvittaessa viestintään käytetään sähköpostia.

OMA-opettajat perehdyttävät työkausien alussa uudet opiskelijat Tredun järjestysääntöihin sekä suunnitelmaan kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista.

Suunnitelmasta kerrotaan opiskelijoiden huoltajille Wilman kautta, kotiväen illoissa sekä muulla tavoin esimerkiksi Wilman etusivulla.

Viranomaisille ja muille Tredun yhteistyökumppaneille suunnitelmasta kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista viestitään tarpeen mukaan.

Suunnitelma ja ohjeistus käsitellään henkilöstöfoorumeissa.

Tiedottamisesta vastaa Tredun viestintä- ja markkinointitiimi.

6. Menettelyt suunnitelman seuraamista sekä toteutumisen ja vaikuttavuuden arviointia varten

Suunnitelmaa seurataan ja sen toteutumista ja vaikuttavuutta arvioidaan vuosittain Tredun johtoryhmässä sekä osana Tredun opiskeluhuollon toimintaa ja toimintajärjestelmän laadun arviointia. Opiskelijakunnan näkemykset sekä palautteet otetaan myös huomioon.

Suunnitelmaa päivitetään tarvittavilta osin mm. lainsäädännön ja organisaation muutosten vaatimilta osin.

7. Hallinnon yleiset oikeusturvaperiaatteet kurinpitokeinoja käytettäessä

Kurinpitokeinojen käyttöä ohjaavat Suomen perustuslaissa (731/1999) ja hallintolaissa (434/2003) säädetyt hallinnon oikeusturvaperiaatteet.

- Yhdenvertaisuusperiaate: opiskelijoita kohdellaan tasapuolisesti, johdonmukaisesti ja syrjimättä.
- Tarkoitussidonnaisuuden periaate: kurinpitokeinoja käytetään ainoastaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Keinoja ei saa käyttää esimerkiksi kostamis- tai loukkaamistarkoituksessa.
- Objektiveettiperiaate: rankaiseminen perustuu asiallisiin, hyväksyttäviin ja objektiivisiin syihin.
- Suhteellisuusperiaate: kurinpitotoimet ovat oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden ja ankaruudeltaan oikeassa suhteessa teon moitittavuuteen nähden.
- Luottamuksensuojaperiaate: turvaa yksilön suojaa julkista valtaa vastaan ja antaa yksityiselle oikeuden luottaa viranomaisen toiminnan oikeellisuuteen ja virheettömyyteen

Kurinpitokeinoja käytettäessä on noudatettava hallinnon yleisiä oikeusturvaperiaatteita. Keinojen käytön tulee perustua asiallisiin yleisesti hyväksyttäviin ja objektiivisiin syihin. samanlaisista teoista tulee tekijästä riippumatta määrätä samanlainen seuraamus, kuitenkin siten, että tekojen toistuminen voidaan ottaa huomioon raskauttavana tekijänä. Kurinpitoseuraamusten tulee olla suhteessa tekoon. Tarkoitussidonnaisuuden periaate edellyttää puolestaan, ettei kurinpitokeinoja saa käyttää esimerkiksi kostamis- tai loukkaamistarkoituksessa.

Kurinpitokeinoja toteutettaessa käytetään julkista valtaa. Tredussa toimitaan hallintolain (434/2003), perustuslain (731/1999), Tampereen kaupungin erilaisten päätöksentekoa ja toimintaa ohjaavien periaatteiden mukaisesti sekä Tampereen kaupungin hallintosäännön mukaisesti.

Tampereen kaupungissa toimitaan kaupunginvaltuuston hyväksymien eettisten toimintaperiaatteiden mukaisesti:

1. Toimimme avoimesti ja läpinäkyvästi.
2. Edistämme toiminnassamme oikeudenmukaisuutta ja yhdenvertaisuutta.
3. Käyttäydymme kunnioittavasti ja pidämme huolta toisistamme.
4. Noudatamme hyvän hallinnon ja johtamisen periaatteita.

Ketään ei saa syrjiä iän, sukupuolen, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

Opiskelijan tulee voida luottaa kurinpitokeinojen käytön oikeellisuuteen ja virheettömyyteen sekä tehtyjen hallintopäätösten pysyvyyteen. Kurinpitokeinoja ei saa käyttää esimerkiksi kostamis- tai loukkaamistarkoituksessa. Päätöksenteon ja toiminnan on oltava puolueetonta ja objektiivista. Kurinpitoseuraamusten tulee olla suhteessa opiskelijan tekoon ja asetettuihin tavoitteisiin.

8. Menettely opiskeluoikeuden peruuttamista ja palauttamista koskevassa asiassa ja kurinpitoasiassa

Opiskelijalle annettavasta kirjallisesta varoituksesta päättää johtaja, ammatillinen koulutus. Opiskeluoikeuden peruuttamisesta ja palauttamisesta, määräaikaisesta

erottamisesta, asuntolasta erottamisesta sekä opiskeluoikeuden pidättämisestä päättää koulutuksen järjestäjän asettama monijäseninen toimielin. Oppivelvollisuuslaissa tarkoitettu oppivelvollinen voidaan kuitenkin erottaa enintään kolmeksi kuukaudeksi. Oppivelvollisuuden suorittamisesta määräaikaisen erottamisen aikana säädetään oppivelvollisuuslain 8 §:ssä. Muiden opiskelijoiden kuin oppivelvollisten korkeintaan kolmen kuukauden määräaikaisesta erottamisesta ja asuntolasta erottamisesta päättää Tredussa johtaja, ammatillinen koulutus.

Ennen opiskeluoikeuden peruuttamista koskevan päätöksen tekemistä on hankittava asiaa koskeva tarpeellinen asiantuntija- ja muu selvitys sekä varattava opiskelijalle ja hänen huoltajalleen tilaisuus tulla kuulluksi.

Ennen opiskelijan erottamista oppilaitoksesta, opiskelijan asuntolasta erottamista ja kirjallisen varoituksen antamista opiskelijalle on yksilöitävä kurinpitotoimeen syynä oleva teko tai laiminlyönti, hankittava tarpeellinen selvitys sekä varattava opiskelijalle tilaisuus tulla kuulluksi. Ennen opiskelijan erottamista oppilaitoksesta tai asuntolasta on kuultava myös opiskelijan huoltajaa. Muista 85 §:ssä tarkoitetuista toimenpiteistä on ilmoitettava opiskelijan huoltajalle. Kurinpitotoimea harkittaessa on otettava huomioon teon laatu sekä opiskelijan ikä ja kehitystaso.

Kurinpitotoimesta, opiskeluoikeuden peruuttamisesta ja opiskeluoikeuden pidättämisestä tulee antaa kirjallinen päätös ja 85 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettut toimenpiteet tulee kirjata.

Samalla kun opiskeluoikeuden peruuttamisesta, määräaikaisesta erottamisesta, asuntolasta erottamisesta tai opiskeluoikeuden pidättämisestä päätetään, on päätettävä päätöksen täytäntöönpanosta lainvoimaa vailla olevana ja täytäntöönpanon alkamisen ajankohdasta.

Tredun järjestää perusopetuslain mukaista aikuisten perusopetusta. Aikuisten perusopetuksen kurinpitotoimenpiteitä ovat kirjallinen varoitus ja määräaikainen erottaminen. Opiskelija voidaan erottaa enintään yhdeksi vuodeksi. Oppivelvollinen voidaan kuitenkin erottaa oppilaitoksesta enintään kolmeksi kuukaudeksi. Oppivelvollisuuden suorittamisesta määräaikaisen erottamisen aikana säädetään oppivelvollisuuslain 8 §:ssä. Perusopetuslain 46 §:n perusteella oppilas, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä taikka menettelee vilpillisesti, voidaan määrätä jälki-istuntoon enintään kahdeksi tunniksi tai hänelle voidaan antaa kirjallinen varoitus. Jos rikkomus on vakava tai jos oppilas jatkaa edellä tarkoitettua epäasiallista käyttäytymistä jälki-istunnon tai kirjallisen varoituksen saatuaan, oppilas voidaan erottaa enintään kolmeksi kuukaudeksi.

9. Menettelytavat rike- ja häiriötilanteissa, toteuttamisvastuut, työnjako sekä päätösmenettelyt

Taulukko: Ohje kurinpitokeinojen ja menettelytapojen käytöstä.

Ohje kurinpitokeinojen käytöstä ja menettelytavoista

Teko tai laiminlyönti	Toimenpide	Toteuttamisvastuu	Huomioitavaa	Päätösmenettely	Huomioitavaa
<p>Opetusta häiritsevä, väkivaltaisesti tai uhkaavasti käyttäytyvä taikka toisen henkeä tai terveyttä vaarantava opiskelija Laki ammatillisesta koulutuksesta (LAK) 85 § 3 mom.</p>	<p>Opettaja voi huomauttaa ja määrätä poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka koulutuksen järjestäjän järjestämästä tilaisuudesta.</p>	<p>Koulutuspäälliköllä ja opettajalla on oikeus yhdessä tai erikseen oikeus poistaa opiskelija. Kurinpitotoimea harkittaessa on otettava huomioon teon laatu sekä opiskelijan ikä ja kehitystaso.</p>	<p>Opettaja ilmoittaa toimenpiteistä huoltajalle Wilma-viestillä ja/ tai puhelimitse. Mikäli opettajan tai koulutuspäällikön tietoon tulee tekoon liittyvää alle 18-v. opiskelijan häirintää, kiusaamista, syrjintää tai väkivaltaa oppimisympäristössä tai koulumatkalla, opettaja ilmoittaa näistä epäillyn ja niiden kohteena olevan opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.</p>	<p>Poistamisesta päättänyt opettaja kirjaa toimenpiteet Wilmaan. Ohjaus ja tuki -välilehdellä Toimenpiteet: "Häiritsevän ja turvallisuutta vaarantavan opiskelijan poistaminen".</p>	

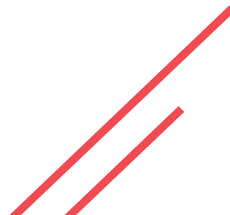
<p>Mikäli on olemassa vaara, että toisen opiskelijan taikka oppilaitoksessa tai muussa opetustilassa työskentelevän turvallisuus kärsii opiskelijan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti opiskelijan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi. LAK 85 § 4</p>	<p>Opiskelijan osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään kolmen työpäivän ajaksi. Epäämisen aikana opiskelijalle on järjestettävä 99 §:ssä tarkoitettuna opiskelijahuoltona mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskelijahuollon psykologin tai kuraattorin kanssa. Lisäksi opiskelijalle on järjestettävä muu hänen tarvitsemansa tuki epäämisen aikana ja opiskelijan palatessa opetukseen opiskelijalle tehdään suunnitelma opetukseen palaamisen tukemiseksi.</p>	<p>Koulutuspäällikkö epäää osallistumisen opetukseen opettajan esityksestä. Kurinpitotoimea harkittaessa on otettava huomioon teon laatu sekä opiskelijan ikä ja kehitystaso.</p>	<p>Opettaja ilmoittaa toimenpiteistä huoltajalle Wilma-viestillä ja / tai puhelimitse. Mikäli opettajan tai koulutuspäällikön tietoon tulee tekoon liittyvää alle 18-v. opiskelijan häirintää, kiusaamista, syrjintää tai väkivaltaa oppimisympäristössä tai koulumatkalla, opettaja ilmoittaa näistä epäillyn ja niiden kohteena olevan opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.</p>	<p>Koulutuspäällikkö kirjaa toimenpiteet Wilmaan. Ohjaus ja tuki -välilehdellä Toimenpiteet: "Opetuksesta epääminen", OMA-opettajan johdolla laaditaan suunnitelma opintoihin palaamisesta.</p>	
--	---	---	--	---	--

<p>Opiskelija, joka ei noudata poistumismääräystä luokkahuoneesta tai muusta opetustilasta taikka koulutuksen järjestäjän tilaisuudesta. LAK 87 §</p>	<p>Opiskelija on oikeus poistaa ja on oikeus käyttää tarpeellisia voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina opiskelija ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Opiskelijan poistamisessa ei saa käyttää voimankäyttövälineitä.</p>	<p>Koulutuspäälliköllä ja opettajalla on oikeus yhdessä tai erikseen oikeus poistaa opiskelija. Kurinpitotoimea harkittaessa on otettava huomioon teon laatu sekä opiskelijan ikä ja kehitystaso.</p>	<p>Voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tai koulutuspäällikön tulee antaa asiasta selvitys johtaja, ammatillinen koulutus, joka toimittaa sen edelleen koulutuksen järjestäjälle.</p>	<p>Poistamisesta päättänyt opettaja kirjaa toimenpiteet Wilmaan. Ohjaus ja tuki -välilehdellä Toimenpiteet: "Häiritsevän ja turvallisuutta vaarantavan opiskelijan poistaminen".</p>	<p>Tarpeellisia keinoja voivat esim. olla väkivaltaisesti tai uhkaavasti käyttäytyvän opiskelijan rauhoittaminen kiinni pitämällä ja taluttaminen pois tilanteesta. Mahdollisuus puuttua opiskelijan henkilökohtaiseen koskemattomuuteen on tarkoitettu vain niitä poikkeuksellisia tilanteita varten, joissa muut toimenpiteet eivät ole auttaneet ja muiden opiskelijoiden oikeus opetukseen, työrauhaan tai turvallisuuteen vaatii välittömiä toimenpiteitä.</p>
---	--	---	--	--	---

<p>Opiskelija, joka ei poistu oppilaitoksen alueelta saatuaan tiedon opetukseen osallistumisen epäämisestä. LAK 87 §</p>	<p>Koulutuspäälliköllä ja opettajalla on oikeus yhdessä tai erikseen poistaa opiskelija. Poistamisessa on oikeus käyttää tarpeellisia voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina opiskelija ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Opiskelijan poistamisessa ei saa käyttää voimankäyttövälineitä.</p>	<p>Opettaja ja koulutuspäällikkö voivat poistaa opiskelijan yhdessä tai erikseen. Kurinpitotoimea harkittaessa on otettava huomioon teon laatu sekä opiskelijan ikä ja kehitystaso.</p>	<p>Voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tai koulutuspäällikön tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta johtaja ammatillinen koulutus, joka toimittaa sen edelleen koulutuksen järjestäjälle.</p>	<p>Poistamisesta päättänyt opettaja kirjaa toimenpiteet Wilmaan. Ohjaus ja tuki -välilehdellä Toimenpiteet: "Häiritsevän ja turvallisuutta vaarantavan opiskelijan poistaminen".</p>	<p>Tarpeellisia keinoja voivat esim. olla väkivaltaisesti tai uhkaavasti käyttäytyvän opiskelijan rauhoittaminen kiinni pitämällä ja taluttaminen pois tilanteesta. Mahdollisuus puuttua opiskelijan henkilökohtaiseen koskemattomuuteen on tarkoitettu vain niitä poikkeuksellisia tilanteita varten, joissa muut toimenpiteet eivät ole auttaneet ja muiden opiskelijoiden oikeus opetukseen, työrauhaan tai turvallisuuteen vaatii välittömiä toimenpiteitä.</p>
--	--	---	---	--	---

<p>Opiskelija häiritsee opetusta, käyttäytyy väkivaltaisesti tai uhkaavasti opiskeluympäristössä, menettelee vilpillisesti tai muuten rikkoo oppilaitoksen tai muun opiskeluympäristön järjestystä, kieltäytyy huumausainetestiä koskevan todistuksen esittämisestä, taikka on selvityksen perusteella käyttänyt huumausaineita muihin kuin lääkinnällisiin tarkoituksiin siten, että hänen toimintakykynsä on heikentynyt. LAK 85 § 1 mom</p>	<p>Opiskelijalle voidaan antaa kirjallinen varoitus</p>	<p>Mikäli koulutuspäällikkö päätyy opiskelijan kuulemisen jälkeen siihen, että opiskelijalle tulisi antaa kirjallinen varoitus, koulutusjohtaja tekee asiasta johtajalle, ammatillinen koulutus selvityksen ja esittää varoituksen antamista. Ennen kirjallisen varoituksen antamista on opiskelijalle annettava mahdollisuus tulla kuulluksi asiassa. Opiskelijan huoltajalle on varattava myös mahdollisuus tulla kuulluksi. Kirjallisesta varoituksesta tai asian palauttamisesta ohjaus- ja tukitoimien pariin päättää johtaja ammatillinen koulutus.</p>	<p>Toimenpiteistä on ilmoitettava huoltajalle. Mikäli opettajan tai koulutuspäällikön tietoon tulee tekoon liittyvää alle 18-v. opiskelijan häirintää, kiusaamista, syrjintää tai väkivaltaa oppimisympäristössä tai koulumatkalla, opettaja ilmoittaa näistä epäilyin ja niiden kohteena olevan opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.</p>	<p>Kirjallinen päätös (VIPS) annetaan tiedoksi postitse ja siihen liitetään valitusosoitus. Päätökseen saa hakea muutosta hallinto-oikeudelta siten kuin hallintokäytölaissa (586/1996) säädetään 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. (513/2017 112 §)</p>	<p>Mikäli 84 §:n edellytykset huumausainetestiin velvoittamisesta täyttyvät, päätöksen asiasta tekee koulutuspäällikkö ja opiskelija ohjataan opiskeluterveydenhuollon vastaanotolle. Alaikäisen opiskelijan osalta ilmoitus huoltajalle ja opiskelija ei voi kieltää ilmoittamista. Todistus huumausainetestin tuloksesta annetaan opiskelijaterveydenhuollosta henkilökohtaisesti opiskelijalle, joka toimittaa sen koulutuspäällikölle.</p>
--	---	---	--	--	--

		Kurinpitotoimea harkittaessa on otettava huomioon teon laatu sekä opiskelijan ikä ja kehitystaso.			
--	--	---	--	--	--

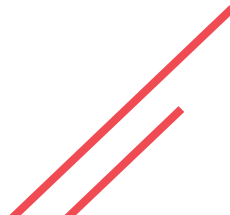

<p>Edellä todettu teko, mikäli teko tai laiminlyönti on vakava tai jos opiskelija jatkaa käyttäytymistä kirjallisen varoituksen saatuaan. LAK 85 § 2 mom</p>	<p>Opiskelija voidaan erottaa oppilaitoksesta enintään yhdeksi vuodeksi. Opiskeluoikeuden peruuttamisesta ja palauttamisesta, määräaikaisesta erottamisesta, asuntolasta erottamisesta sekä opiskeluoikeuden pidättämisestä päättää koulutuksen järjestäjän asettama monijäseninen toimielin.</p>	<p>Koulutuspäällikkö laatii selvityksen asiasta johtajan, ammatillinen koulutus päätöksentekoa varten. Opiskelijan määräaikaisesta erottamisesta päättää koulutuksen järjestäjän asettama monijäseninen toimielin. Muiden kuin oppivelvollisten korkeintaan 3 kk määräaikaisesta erottamisesta päättää johtaja, ammatillinen koulutus. Oppivelvollisen opiskelijan osalta valmistelussa tulee ottaa huomioon myös Lastensuojelulain 24 § ja tarvittaessa 52a §. Kurinpitotoimea harkittaessa on otettava huomioon teon laatu sekä opiskelijan ikä ja kehitystaso.</p>	<p>Opiskelijalle on yksilöitävä kurinpitorangeistukseen syynä oleva teko tai laiminlyönti ja hankittava tarpeellinen selvitys sekä varattava opiskelijalle tilaisuus tulla kuulluksi. Ennen päätöksen tekemistä on kuultava myös opiskelijan huoltajaa. Oppivelvollisen opiskelijan osalta laaditaan yhdessä oppivelvollisen ja huoltajan kanssa suunnitelma oppivelvollisuuden suorittamisesta määräaikaisen erottamisen aikana. (Oppivelvollisuuslaki 8 §)</p>	<p>Kirjallinen päätös annetaan tiedoksi postitse ja siihen liitetään valitusosoitus. Koskevaan päätökseen saa hakea muutosta hallinto-oikeudelta siten kuin hallintokäyttölaissa (586/1996) säädetään 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. (513/2017 112 §). päätös voidaan panna täytäntöön siitä tehdystä valituksesta huolimatta, jollei hallinto-oikeus ole toisin määrännyt.</p>	<p>Mikäli opettajan tai koulutuspäällikön tietoon tulee tekoon liittyvää alle 18-v. opiskelijan häirintää, kiusaamista, syrjintää tai väkivaltaa oppimisympäristössä tai koulumatkalla, opettaja ilmoittaa näistä epäillyn ja niiden kohteena olevan opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.</p>
--	---	---	--	--	--

<p>Opiskelija kieltäytyy opiskeluoikeuden peruuttamismenettelyyn liittyvistä terveydentilan tarkastuksista ja tutkimuksista tai rikosrekisteriotteen nähtäväksi antamisesta.</p>	<p>Opiskelijan oikeus opiskeluun voidaan pidättää siihen asti, kunnes hän suostuu tarvittaviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin. Opiskelijalta voidaan pidättää oikeus opiskeluun siihen asti, kunnes hän suostuu toimittamaan rikosrekisteriotteen nähtäväksi.</p>	<p>Opettaja esittää koulutuspäällikölle opiskeluoikeuden pidättämistä. Opiskelijaa ja myös opiskelijan huoltajaa kuullaan asian valmistelun yhteydessä. Koulutuspäällikkö valmistelee asian johtajan, ammatillinen koulutus päätettäväksi.</p>	<p>Oppivelvollisen opiskelijan osalta laaditaan yhdessä oppivelvollisen ja huoltajan kanssa suunnitelma oppivelvollisuuden suorittamisesta opiskeluoikeuden pidättämisen aikana. (Oppivelvollisuuslaki 8 §)</p>	<p>Kirjallinen päätös (VIPS) annetaan tiedoksi opiskelijalle postitse</p>	
<p>Opiskelija käyttäytyy väkivaltaisesti tai uhkaavasti asuntolan tiloissa tai rikkoo asuntolan järjestystä. LAK 86 § 1 mom</p>	<p>Asuntolassa asuvalle voidaan antaa kirjallinen varoitus</p>	<p>Koulutuspäällikkö laatii asiasta selvityksen ja esityksen johtajalle, ammatillinen koulutus. Kurinpitotoimea harkittaessa on otettava huomioon teon laatu sekä opiskelijan ikä ja kehitystaso.</p>	<p>Varoituksen antamisesta päättää ammatillisen koulutuksen johtaja. Ennen päätöksentekoa opiskelijaa tulee kuulla.</p>	<p>Kirjallinen päätös (VIPS) annetaan tiedoksi postitse ja siihen liitetään valitusosoitus. Päätökseen saa hakea muutosta hallinto-oikeudelta siten kuin hallintokäyttölaissa (586/1996) säädetään 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. (513/2017 112 §)</p>	<p>Mikäli opettajan tai koulutuspäällikön tietoon tulee tekoon liittyvää alle 18-v. opiskelijan häirintää, kiusaamista, syrjintää tai väkivaltaa oppimisympäristössä tai koulumatkalla, opettaja ilmoittaa näistä epäillyn ja niiden kohteena olevan opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.</p>

<p>Opiskelija käyttäytyy väkivaltaisesti tai uhkaavasti asuntolan tiloissa tai rikkoo asuntolan järjestystä ja teko tai laiminlyönti on vakava tai jos opiskelija jatkaa kirjallisen varoituksen saatuaan käyttäytymistä. LAK 86 § 2 mom</p>	<p>Opiskelija voidaan erottaa asuntolasta määräajaksi tai opintojen jäljellä olevaksi ajaksi.</p>	<p>Koulutuspäällikkö valmistelee asian ja tekee esityksen johtajalle, ammatillinen koulutus. Kurinpitotoimea harkittaessa on otettava huomioon teon laatu sekä opiskelijan ikä ja kehitystaso.</p>	<p>Asuntolasta erottamisesta päättää koulutuksen järjestäjän asettama monijäseninen toimielin. Muiden kuin oppivelvollisten korkeintaan 3 kk määräajasta asuntolasta erottamisesta päättää johtaja, ammatillinen koulutus. Opiskelijaa sekä opiskelijan huoltajaa tulee kuulla ennen päätöksentekoa.</p>	<p>Päätökseen saa hakea muutosta hallinto-oikeudelta siten kuin hallintokäyttölaissa (586/1996) säädetään 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. (513/2017 112 §). päätös voidaan panna täytäntöön siitä tehdystä valituksesta huolimatta, jollei hallinto-oikeus ole toisin määrännyt</p>	<p>Suhteellisuutta arvioitaessa varoituksen jälkeen ennen asuntolasta erottamista voi oikeasuhtainen seuraamus usein olla toisen varoituksen antaminen esim. tilanteessa, jossa aikaisemmasta varoituksesta on kulunut pitkä aika, tai aikaisempi varoitus on liittynyt erilaiseen käyttäytymiseen. Mikäli opettajan tai koulutuspäällikön tietoon tulee tekoon liittyvää alle 18-v. opiskelijan häirintää, kiusaamista, syrjintää tai väkivaltaa oppimisympäristössä tai koulumatkalla, opettaja ilmoittaa näistä epäillyn ja niiden kohteena olevan opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.</p>
--	---	--	--	---	---

<p>Opiskelijalla on oppilaitoksessa työpäivän aikana hallussaan sellainen esine tai ainetta, jonka hallussapito on muussa laissa kielletty tai jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta taikka joka erityisesti soveltuu omaisuuden vahingoittamiseen ja jonka hallussa pidolle ei ole hyväksyttävää syytä. AKL 80 §, 89 §</p>	<p>Kouluspäälliköllä tai opettajalla on yhdessä tai erikseen oikeus työpäivän aikana ottaa haltuunsa opiskelijalta kielletty esine tai aine.</p>	<p>Opettaja tai kouluspäällikkö yhdessä tai erikseen pyytävät opiskelijaa luovuttamaan hallussaan oleva esine tai aine tai luotettavasti osoittamaan, ettei hänen hallussaan niitä ole.</p>		<p>Esineiden tai aineiden haltuun ottaminen tulee kirjata Wilmaan Ohjaus ja tuki -välilehdelle kohtaan Toimenpiteet: "Opiskelijan tarkastaminen ja vaaralliset aineet ja/tai esineet". Haltuun ottamisesta tulee ilmoittaa huoltajalle mahdollisimman pian.</p>	
--	--	---	--	---	--

<p>Mikäli on ilmeistä, että opiskelijan hallussa on kielletty esine, tai aine ja opiskelija pyynnöstä huolimatta kieltäytyy niitä luovuttamasta tai ei luotettavasti osoita, ettei hänen hallussaan niitä ole. LAK 90 § ja 91 §</p>	<p>Koulutuspäälliköllä ja opettajalla on työpäivän aikana oikeus tarkastaa opiskelijan mukana olevat tavarat, opiskelijan hallinnassa olevat oppilaitoksen säilytystilat ja päällisin puolin hänen vaatteensa, sellaisen 80 §:n 2 momentissa tarkoitetun esineen tai aineen haltuun ottamiseksi, jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta. Opiskelijalle tulee ennen tarkastusta ilmoittaa tarkastuksen syy.</p>	<p>Tarkastajan tulee olla opiskelijan kanssa samaa sukupuolta. Tarkastuksessa tulee olla läsnä tarkastajan lisäksi toinen täysi-ikäinen oppilaitoksen henkilökuntaan kuuluva. Opiskelijan pyynnöstä tarkastuksessa tulee olla läsnä hänen valitsemansa oppilaitoksen henkilöstöön kuuluva, jos tämä on saapuvilla. Em. tarkastuksen suorittamistavasta (samaa sukupuolta oleva tarkastaja tai toisen henkilön saaminen paikalle) voidaan kuitenkin poiketa, jos se on asian kiireellinen luonne huomioon ottaen turvallisuuden kannalta ehdottoman välttämätöntä.</p>		<p>Opiskelijan tarkastaminen ja esineiden haltuun ottaminen tulee kirjata Wilmaan Ohjaus ja tuki -välilehdelle kohtaan Toimenpiteet: "Opiskelijan tarkastaminen ja vaaralliset aineet ja/tai esineet". Tarkastamisesta ja haltuun ottamisesta tulee ilmoittaa huoltajalle mahdollisimman pian.</p>	<p>Toimenpiteiden tulisi olla välttämättömiä turvallisen opiskeluympäristön turvaamiseksi. Opettajan tulee esineen takavarikoimiseksi ensi käyttää kaikki käytettävissä olevat lievemmat keinot kiellettyjen esineiden pois ottamiseksi. Opiskelija tarkastuksessa on noudatettava olosuhteiden edellyttämää hienotunteisuutta esinettä pois otettaessa ja tarkastusta tehtäessä.</p>
---	--	---	--	--	---

<p>Opiskelija koettaa vastarintaa tekemällä estää kielletyn esineen tai aineen haltuun ottamisen. LAK 89 §</p>	<p>Koulutuspäälliköllä tai opettajalla on oikeus käyttää sellaisia esineen tai aineen haltuun ottamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina opiskelija ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Oikeus käyttää voimakeinoja koskee vain opiskelijan omaa tai muiden turvallisuutta vaarantavia esineitä tai aineita.</p>			<p>Opiskelijan tarkastaminen ja esineiden haltuun ottaminen tulee kirjata Wilmaan Ohjaus ja tuki -välilehdelle kohtaan Toimenpiteet: "Opiskelijan tarkastaminen ja vaaralliset aineet ja/tai esineet". Tarkastamisesta ja haltuun ottamisesta tulee ilmoittaa huoltajalle mahdollisimman pian. Voimakeinojen käytöstä tulee opettajan tai koulutuspäällikön antaa kirjallinen selvitys johtaja, ammatillisen koulutus, joka toimittaa sen koulutuksen järjestäjälle.</p>	<p>Voimakeinojen käyttämisen oikeus koskee vain opiskelijan omaa tai muiden turvallisuutta vaarantavia esineitä tai aineita. Toimenpiteiden tulisi olla välttämättömiä turvallisen opiskeluympäristön turvaamiseksi. Opettajan tulee esineen takavarikoimiseksi ensin käyttää kaikki käytettävissä olevat lievemmat keinot kiellettyjen esineiden pois ottamiseksi. Opiskelija tarkastuksessa on noudatettava olosuhteiden edellyttämää hienotunteisuutta esinettä pois otettaessa ja tarkastusta tehtäessä. Tarvittaessa kutsutaan matalalla kynnyksellä poliisi.</p>
--	--	--	--	--	--

<p>Opiskelijalta haltuun otettujen esineiden ja aineiden luovuttaminen ja hävittäminen LAK 92 §</p>	<p>Opiskelijalta haltuun otetut esineet tai aineet luovutetaan opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle tai, jos opiskelijalle itselleen, jos opiskelija on täysi-ikäinen. Esineet ja aineet tulee kuitenkin luovuttaa poliisille tai muulle laissa säädetylle viranomaiselle, jos opiskelijalla, tämän huoltajalla tai muulla laillisella edustajalla ei lain mukaan ole oikeutta pitää niitä hallussaan.</p>	<p>Opettaja ja koulutuspäällikkö yhdessä tai erikseen.</p>	<p>Esine tai aine tulee säilyttää huolellisesti ennen luovuttamista. Luovutus tulee järjestää mahdollisimman pian haltuunotosta. Haltuun otetut huumausaineet, ampuma-aseet, aseiden osat, patruunat, ammuksiset, kaasusumuttimet sekä räjähteet tulee luovuttaa poliisille välittömästi. Opiskelijalle itselleen luovutettavat esineet ja aineet luovutetaan työpäivän päätyttyä. Jos huoltaja ei 3 kk kuluessa haltuunottoa koskevasta ilmoituksesta nouda esinettä tai ainetta, se voidaan todisteellisesti hävittää.</p>	<p>Esineiden ja aineiden luovuttaminen ja hävittäminen tulee kirjata Wilmaan Ohjaus ja tuki -välilehdelle kohtaan Toimenpiteet: "Opiskelijan tarkastaminen ja vaaralliset aineet ja/tai esineet".</p>	
---	--	--	--	---	--

<p>Kun koulutukseen tai ammatissa toimimiseen sisältyy alaikäisten turvallisuutta, potilas- tai asiakasturvallisuutta taikka liikenteen turvallisuutta koskevia vaatimuksia, koulutuksen järjestäjä voi peruuttaa oikeuden suorittaa tutkinto sekä oikeuden osallistua tutkintokoulutukseen jos:</p> <p>1) opiskelija on vaarantamalla toistuvasti tai vakavasti koulutuksessa toisen henkilön terveyden tai turvallisuuden osoittautunut ilmeisen soveltumattomaksi toimimaan koulutukseen liittyvissä käytännön tehtävissä oppilaitoksessa, työpaikalla tai muussa oppimisympäristössä;</p> <p>2) on ilmeistä, että opiskelija ei terveydentilaltaan tai toimintakyvyltään täytä opiskelijaksi ottamisen edellytyksiä; tai</p> <p>3) opiskelija on tutkintoa suorittamaan hakeutuessaan salannut tiedon opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta päätöksestä, joka olisi voinut estää hänen ottamisensa opiskelijaksi. Kun koulutukseen liittyvät käytännön tehtävät oppilaitoksessa, työpaikalla tai muussa oppimisympäristössä edellyttävät olennaisesti alaikäisten parissa työskentelyä, koulutuksen järjestäjä voi peruuttaa opiskeluoikeuden, jos</p>	<p>Opiskeluoikeuden peruuttaminen.</p> <p>Ennen opiskeluoikeuden peruuttamista koulutuksen järjestäjän on selvitettävä yhdessä opiskelijan kanssa tämän mahdollisuus hakeutua suorittamaan muuta tutkintoa tai koulutusta.</p>	<p>Kun opettaja /ryhmänohjaaja / työpaikkaohjaaja havaitsee tai epäilee jotain mainittuja tekijöitä, hän ottaa yhteyttä koulutuspäällikköön ja/tai pedagogisen tuen tiimin jäsenen. Opettaja keskustelee opiskelijan kanssa tutkinnon /koulutusohjelman vaihtamisesta. Koulutuspäällikkö valmistelee osaamisalajohtajan kanssa asiasta kuulemistilaisuuden. Osaamisalajohtaja päättää kuulemistilaisuuden perusteella asian palauttamisesta ohjaus- ja tukitoimien piiriin tai esittää monijäseniselle toimielimelle opiskeluoikeuden peruuttamista.</p>	<p>Ennen päätöksen tekemistä on hankittava asiaa koskeva tarpeellinen asiantuntija- ja muu selvitys sekä varattava opiskelijalle ja hänen huoltajalleen tilaisuus tulla kuulluksi.</p>	<p>Kirjallinen päätös. Koulutuksen järjestäjän asettaman monijäsenisen toimielimenon annettava Valviralle tiedot vireillä olevasta opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta käsittelystä, päätöksestä ja sen perusteluista. Päätös voidaan panna täytäntöön siitä tehdystä valituksesta huolimatta, jollei hallinto-oikeus ole toisin määrännyt.</p>	<p>Koulutukset, joita SORA-lainsäädäntö koskee</p>
--	--	--	--	---	--

<p>se on tarpeen alaikäisten suojelemiseksi ja jos opiskelija on tuomittu rangaistukseen rikoslaissa (39/1889) 17 luvun 18 §:ssä, 20 luvussa, 21 luvun 1–3 tai 6 §:ssä, 31 luvun 2 §:ssä taikka 50 luvun 1, 2, 3, 4 tai 4 a §:ssä tarkoitetusta rikoksesta. (31.12.2022 asti myös rikoslain 18 a tai 19 §:ssä tarkoitetut rikokset) LAK 81 §</p>					
--	--	--	--	--	--

Opiskelija osoittaa, että opiskeluoikeuden peruuttamisen aiheuttaneita syitä ei enää ole. LAK 83 §	Opiskeluoikeuden palauttaminen. Opiskeluoikeus tulee palauttaa, jos sitä hakeva osoittaa, ettei opiskeluoikeuden peruuttamisen aiheuttaneita syitä enää ole. Opiskelija voi tehdä esityksen koulutuspäällikölle.	Koulutuspäällikkö tekee esityksen monijäseniselle toimielimelle.		Kirjallinen päätös. Koulutuksen järjestäjällä on salassapitosäännösten estämättä velvollisuus antaa Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle sille säädettyjen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot opiskeluoikeuden palauttamista koskevasta päätöksestä ja sen perusteluista.	Opiskelijan tulee toimittaa koulutuksen järjestäjälle terveydentilaansa koskevat lausunnot.
---	---	--	--	--	---

Liite 10 Yhteystiedot päihdetilanteiden ratkaisemisen tueksi

Päihdepalvelujen yhteystiedot Pirkanmaan hyvinvointialueella (Pirha) 2024:

Löydät tarvittaessa lisätietoja Pirhan sivuilta kunkin alla olevan [linkin](#) avulla.

[Kiireellinen apu mielenterveys- ja päihdeasioissa:](#)

Hätätilanteessa

Jos henki on vaarassa tai jos kyse on muusta vakavasta ja välitöntä hoitoa vaativasta tilanteesta, soita hätänumeroon **112**.

Vakavissa mielenterveyden ongelmissa ja päihdeongelmissa voit olla yhteydessä kiireellistä apua tarjoaviin tahoihin. Saat apua läpi vuorokauden seuraavista paikoista:

Päivystysapu 116117

Päivystysapu auttaa äkillisissä terveysongelmissa silloin, kun oma terveysasemasi on kiinni. Soita päivystysavun numeroon **116 117** kun mietit päivystykseen menoa. Numero on maksuton ja palvelee kaikkina päivinä ja vuorokauden aikoina (24/7). Puheluihin vastaavat sairaanhoitajat arvioivat hoidon tarpeen, ohjaavat oikeaan hoitopaikkaan ja antavat hoito-ohjeita.

[Kiireellinen hoito ja päivystys](#)

[Sosiaali- ja kriisipäivystys](#)

Sosiaali- ja kriisipäivystyksen numeroon **0500 625 990** voit ottaa yhteyttä, kun tarvitset kiireellistä apua tai neuvontaa mielenterveyteen tai päihteisiin liittyvissä asioissa. Sosiaali- ja kriisipäivystys on avoinna kaikkina vuorokauden aikoina. Päivystys palvelee kaikkia pirkanmaalaisia ja Pirkanmaalla oleskelevia, jotka tarvitsevat kiireellistä sosiaalihuollon apua.

[Mielenterveys- ja päihdepalvelut - pirha.fi](#)

[Mielenterveys- ja päihdehoidon palvelut sosiaali- ja terveysasemilla](#)

Tarvitsetko terveydenhuollon apua mielenterveyteen, päihteiden käyttöön tai riippuvuuksiin liittyvissä ongelmissa? Ota yhteyttä omalle sosiaali- ja terveysasemallesi, joiden yhteystiedot löytyvät Pirhan sivuilta em. linkistä.

[Kynnyksettömät mielenterveys- ja päihdepalvelut](#)

Tukea, ohjausta ja neuvontaa erilaisissa mielenterveyteen ja päihteisiin liittyvissä kysymyksissä. Lisätietoja löydät Pirhan sivulta em. linkistä.

[Päihdevieroitus](#)

Haluatko lopettaa päihteiden käytön? Tietoa vieroitushoidosta ja päihdekuntoutuksesta löydät Pirhan sivuilta em. linkistä.

[Huumehoidon avopalvelut](#)

Huolestuttaako huumeiden ja lääkkeiden käyttö? Huumeiden käytön aiheuttamiin ongelmiin tarjotaan apua sosiaali- ja terveysasemien mielenterveys- ja päihdepalveluissa ja muissa avohuumehoidon palveluissa. Lisätietoja löydät Pirhan sivulta em. linkistä.

[Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumispalvelut](#)

Asumispalvelujen vaihtoehtoja ovat omaan kotiisi tarjottava tuettu asuminen, yhteisöllinen asuminen ja ympärivuorokautinen palveluasuminen palveluasuminen. Lisätietoja löydät Pirhan sivulta em. linkistä.